

Ingyenfüzet: „A gyümölcsfa kiválasztásáról.”

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX. Üllői-ut 1. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi).
Telefon: Automata 878—73.
Kiadóhivatal: VIII. József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—08.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1930.

XI. évfolyam, 41. szám.

Vasárnap, október 12.

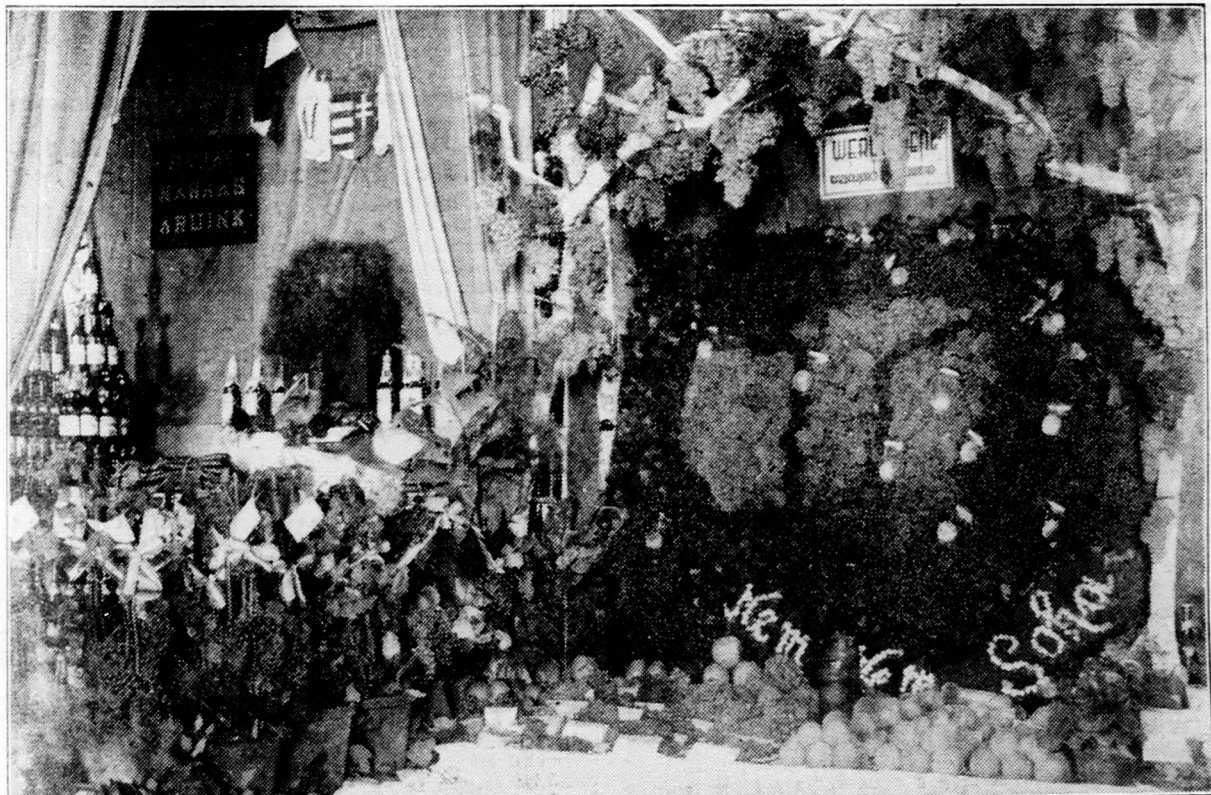
Gátat kell vetni az eladósodott kisgazda birtokok elárverezésének.

A közelmúltban két gazdagülés zajlott le. Kápolnán a kisgazdák és földművesek, Balassagyarmaton pedig a nagyobb birtokosok jöttek össze.

A baj, a sok megpróbáltatás hozta táborba e szétszaktat népet. Tanácsot ültek, úgy, mint az orvosok a nagybeteg mellett. Mit tegyenek, hogyan segítsenek önérejükön önmagukon, mert elérkeztek a teherbirás utolsó fokáig. A boncasztalon a magyar mezőgazdaság feküdt. Nehéz, éktelen sebekkel. Az egyik kisgazda szónok találóan

mondotta: „Már a létünk is veszélyeztetve van!” Dobra kerül a gazda vagyona, hiába dolgozott egy életen keresztül. Zsákutcába jutottunk a kölcsönkérdésben is. Pedig eladósodtunk.

A másik gyűlésen tizezer holdas birtokos megrázó szavakkal esetele, hogy ez az ország a földből dolgozza, verejtékezi ki az ország létfeltételeit és minden szorgalmunk mellett odajutottunk, hogy a virágzó Magyarország csakhamar siralomházzá lesz. Most isszuk a levét annak,

Nagy- és Csonka-Magyarország szőlőből kirakott térképe a budafoki gazdasági, ipari és szőlészeti kiállításon.
Készítette Werte János budafoki gazdálkodó.

hogy gépeket vásároltunk, hitelpénzzel dolgoztunk. A mai árak mellett fizetéképtelenek lettünk. Egyformán eladósodott itt mindenki, kis- és nagybirtokos egyaránt, csak az egyik előbb megy tönkre, mint a másik.

És az életet, e gyűlések panaszait alátámasztja maga a statisztika is. Az 1928 decemberi állapot szerint a magyar földbirtokot 1.160.535.530 pengő jelzálog adósság terheli. Ebből egy holdra átlagban 71.8 pengő esik. Az ötven holdon aluli kisbirtok minden holdjára pedig 91 pengő adósság van bekebelezve. A nagyobb birtokok átlagban holdanként 64—68 pengőig nyögnek a hitel karmaiban.

Amikor e szörnyű és megdöbbentő számadatokat olvassuk és halljuk a gazdagylékek szónokait, önkéntelenül is azt kérdezzük, mi okozta ezt? Mivel az eladósodási folyamat nem elszigetelt jelenség, hanem kiterjed a birtokosztályra egyaránt, azt kell hinnünk, hogy okai a következők: első oka a föld- és gépvásárlás. Maga az állam segítette elő. A gépeket, hogy többet termeljünk, bankpénzzel szerezték be akkor, amidőn a buza ára 31 pengő volt. Hasonlóképp jártak a földárakkal is. Vásároltak hitelbe. Három évvel ezelőtt senki sem tudta, hogy a kamat drágább, a buza pedig 13—14 pengő lesz.

Le kell szögeznünk az igazság kedvéért azonban azt is, hogy az adósság egy része ugynevezett könnyelmű adósság. Sok olyan fölösleges dolgot vettek a gazdák, aminek hasznát sohasem látják. De minket e nehéz időkben nem az érdekel, ami elmúlt, hanem az, hogy mit lehet tenni? Mit hoz a jövő?

Addig is, míg az agrárabajokat gyökeresen orvosolni lehet az értékesítés és hitelkérdés rendezésével, valamit tenni kell . . .

A bankoktól kiméletet, szociális érzést és könyörületet várni, kába reménység, mert egyrészt más pénzzel dolgoznak, másrészt pedig a pénz természeté a minél több haszon. Semmiféle részvétet nem kívánhatunk a kis pénzügyeztetektől, mert ők is érzik a kartel nyomását. Ezt azután a gazdákra hárítják át. Itt csattan mindig az ostor vége.

Sokan moratóriumot emlegetnek. Nem célravezető eszköz. Különösen nem ma, amikor az ország bajait csak külföldi kölcsönrel tudjuk helyreállítani. A moratórium pedig az ország közhitelét ássa alá.

Máshol kell keresni tehát a megoldást. Nálunk mindenki az államhoz szalad. Es ez a baj. Régente, amikor a pénz jövedelmezősége biztosítva volt, a pénzügyeztetek urai nem az állam, hanem a betevők pénzzel dolgoztak. Ez most hiányzik. Ezért oly nagy a baj. Akárhogy forgatjuk a kérdést, más megoldást nem találunk, mint a *hoszulejárati kölcsönt*. Ez volna a segítség egyik módja. De mivel ez a külföldi kölcsön felvételétől függ, addig is tenni kell valamit, mert megindult a föld a gazdák lába alatt. Az emberek örlömálmomba kerültek, mint a szőlő fürtje. Egymásután esnek bele nagyok és kicsinyek.

Ott, ahol szól a dob, már sürgősen segíteni kell. Nem lehet tanácskozni, gyűlésezni, mert a vihar elúzi a gazdaságsadalmat.

A közelmúltban érdekes tervvel foglalkozott Mayer János földmívelésügyi miniszter: a gazdasági kényszer-eggyességgel. Valahogy be lehetne vezetni a gazdáknál is. A kereskedelemben mint ismert utolsó mentőszerszám bevált. A fizetéképtelen kereskedő 50 százalékra, vagy még kevessebbre kiegyezik hitelezőivel. Mind a kettő jól jár. A hitelező mégis pénzt kap, a kereskedő pedig mentheti, ami még menthető. Talán meglehetne ezt csinálni a mezőgazdaságban is, addig, míg a gyökeres orvoslás ideje elérkezik. Gondolkozzanak rajta az illetékesek. Mi csak mint egy gondolatot, egy mentőeszközt vetettük fel. Hátha a gyakorlati életben itt is beválk.

A kormány segíteni akar, sőt kell is, hogy segítsen a gazdaságsadalom helyzetén. Ha pedig ez a célkitűzés, akkor változotassza csak meg a rangsort a segítség terén. Azt fogja meg, ami kéznél van. Mivel pedig a kiszagadók vannak legjobban eladósodva, hát első sorban, ide a

mentő, gyógyító szerekkel! Ahol szól a dob, vagy adjon azonnali kölcsönt, vagy pedig kényszer-eggyességgel akadályozza meg az eladósodott kiszagadázak elárverzését, mert, úgy látszik, a panasznak, a gazdabajoknak ugyanaz a forrása van Kápolnán és Balassagyarmaton. Az összes gyógyszerek előtt azonban sürgősen ajánljuk a belső fogyasztó piacok rendezését, mert itt is teljes az anarchia.

Október 6-ika ünneplése.

Mint minden évben, úgy az idén is az egész ország magyarsága kegyeletes szívvel és lélekkel emlékezett meg október hó 6-áról. Az aradi tizenhárom vértanú örök példaadása nyolcvan-egy esztendő után sem vesztette el jelentőségét, sőt az önfeláldozásnak erre a mértékére sohasem volt nagyobb szükség, mint a mai sulyok időkben.

A fővárosban és az ország egyetemi városaiban a főiskolás és egyetemi ifjuság emlékezik meg legőszintébb kegyelettel a szabadságharc vértanúiról. Budapesten október hó 6-án az egyetemi ifjuság a Batthyány emlékméses elé vonult fel, majd a Szabadság-téren megkoszoruzta az elszakított területek szobrait. A gyásznapély a fővárosi Vigadóban volt s azon több ezer diák vett részt. A Kerepesi-temetőben diák-küldöttség vonult fel Batthyány Lajos gróf mauzóleumához és kegyelettel koszoruzta meg a sírelméket.

Délután az elszakított területek szövetségei rendeztek hazafias ünnepséget az akadémia dísztermében.

Az elnöki megnyitót Sármezey Endre mondotta, majd Józán Miklós unitárius püspök beszélt. Gadál Gyula színművész szavai után Eckhardt Tibor tartott előadást a revíziós mozgalom külpolitikai lehetőségeiről. Ezután az ünneplő közönség a Szabadság-téri országzászlótartóhoz vonult, ahol elsőnek a Bándi Daloskór adta elő a „Nem, nem, soha!” című nemzeti imádságot. Ezután Szekeres László dr., a Faluszóvetség főtitkára méltatta határos beszédében a nap jelentőségét, majd Lenkey Antal, az egyetemi ifjuság aradi bánja megkoszoruzta a „Dél” szobrárt. A Szózat elénekklése után az ünneplésen résztvevő Cucchetty, Budapesten időző neves olasz publicista lépett a szobor elé és rendkívül nagy hatást keltő olasz beszédet mondott, amelyet a nagyszámú közönség színni nem akaró éljenzéssel fogadott.

Természetesen az ország minden részében, kisközségekben és városokban egyaránt, hazafias kegyelettel emlékeztek meg az aradi vértanúk örökké emlékezetes napjáról.

A Vitézi Rend Örkényi Gazdaképző Iskolájának záróvizsgálja.

A Vitézi Rend Gazdaképző Iskolája szeptember hó 20-án és 21-én tartotta évről vizsgáját, illetve ünnepélyét Örkényben. A vizsgán megjelent Pesthy Béla gazdasági akadémiai igazgató, mint a vizsgálóbizottság elnöke, a földmívelési minisztérium képviselőjében, továbbá sokan a hatóságok képviselői közül. A két napon át folytatott vizsga a legjobb eredményeket mutatta fel. A vizsgának kiemelkedő pontját képezte a *Gazda-és Dalok* évi beszámolója, amikor is a gazdái-fjak egész évi önképző működésükről beszámolvá, megtartják záróülésüket. A legjobb tanulók jutalomban is részesültek, aminek kiválósztása nem volt könnyű feladat, majd minden sorshuzással kellett dönteni, hogy ki is legyen a legjobb. Zseborá-jutalomban részesültek: vitéz Csanádi János, vitéz Csutári Ferenc, Ordasi Árpád, vitéz Burzon Mihály, vitéz Beke Bálint, vitéz Ferenc József, vitéz Harsányi János. Pénzjutalomban részesült vitéz Imrei Ferenc. Könyvjutalomban részesültek vitéz Cakó Ferenc és vitéz Földvári Ferenc.

A vizsga végeztével vitéz Gombos Zoltán tábornok mondott mélyenszántó gondolatokkal teljes bucsuztató beszédet a fiukhoz, majd vitéz Horváth Iván igazgató figyelmeltette növendékeit, hogy ne tekintsk magukat most már kész gazdáknak, de a szép eredmény erősítse önbizalmukat és öntudatukat az élet útjain. Majd Pesthy Béla vizsgálóbizottsági elnök mondott buzdító szavakat a fiatalokhoz.

Az elméleti vizsga végeztével pompás *levente-gyakorlatokat* mutattak be a fiuk; majd közös ebéd következett, melyen számos felköszöntő hangzott el. Végül meghatároltán, könnyes szemekkel bucsuzott a fiatalok egymástól és tanáraiktól, ami döntő bizonyítéka annak, hogy a tanári testület a fiatalokkal benső lelkilettel élt. Mindenki azzal a meggyőződéssel távozott a vizsgáról, hogy ez a kitünően megszervezett iskolatípus valóban a *kiszagada* iskolája s minden gazdái-fjunak itt a helye.

Az országos földvásárló-bizottság megkezdte munkáját.

Az országos földvásárló-bizottság, amelyet a kormány azért nevezett ki, hogy a gyufakölcsonból még rendelkezésre álló összegekkel a legjobban megterhelt földek vásárlását megindítsa, Pesthy Pál elnökletével az elmúlt héten megalakult. A bizottság első ülésén megtárgyalta működési szabályzatát, amely magában foglalja azokat az alapelveket, amelyek szerint a birtokmentés történik. Három,

ugynevezett altruista szervezetet bíztak meg azzal, hogy összegyűjtsék a földtulajdonosok kérvényét. Számszámra érkeztek be ajánlatok az intézetekhez, mert sokan felajánlották földtulajdonukat megvételre. A vásárláshoz szükséges pénzt kiutalták és most az altruista-intézeteknél van letétben, úgy, hogy a bizottság rendelkezésére áll. Az első birtokvásárlások már megtörténtek.

Tegye a kormány szabaddá a törköly és gyümölcsesz forgalmát!

A gyümölcsesz-kartel harca a kistermelőkkel. — A gazdák nem főzik ki a törkölyt.

Nincs olyan nap, hogy ne olvassnánk, vagy ne hallanánk valamit a kartelekről. A gyűlések legfőbb tárgya az, hogy megfojtja lassan a magyar mezőgazdaságot a kartel. Szörnyű nyomását mindenki érzi. A cipő, a ruha, az iparcikk, a mezőgazdasági gép, mind ezt a nagy urat szolgálja, amely a tőke hideg, részvétlen természetével nem ismer más, csak a minél nagyobb hasznot. Mert a tőkének, a benne rejlő erőnél fogva, csak egy szabálya van: megsokszorozni magát. De hogy ahhoz százezrek tönkretévése után jut el, azzal igazán nem törődik. A verejték, a munka csak neki szolgál, de úgy, hogy egyre szaporítja a nincstelenek számát, mert érzéketlen, szivtelen.

A kigazda és nagybirtokos egyaránt nyög alatta. Fojtogatja a hinár a belekerült embert. Már maguk a hivatottak is érzik, hogy valamit tenni kell, oda kell tehát útni, abba a szörnyű kartel-dzsungelbe, amely felfalja az egész magyar földmives lakosságot.

A kartel egyre jobban terjeszkedik. Körülbástyázza, rabszolgaságba ejti ennek a földnek összes társadalmi osztályát és ha nem jön egy erélyes, kemény intézkedés, megdöntölni a kartelre hajtja a népet. A falu népe forr, mint az erjedő must. Keresztre feszíti a nagy drágaság, amellyel nem tud megbirkózni. Tetteket sürget, nem jámbor felterjesztéseket. Ezekből elég volt már. Guzsba kell kötni a karteletek addig, míg fel nem falja a föld népet. És ebben a gondolatban nagy- és kisbirtokos együtt van. A kartelkinövészek nem fékezni, nem tompítani kell, a kartelt tédre kell kényszeríteni és guzsba kötni, úgy ahogy ő megkötötte, leigázta az országot!

Egy értelmes kigazda mondotta el a kápolnai gyűlésen, hogy mit művel az Országos Gyümölcseszszorgalmi Részvénytársaság, vagy röviden Gyümölcseszszkartel a szőlőtermelő kisemberekkel.

1929-ben létesítették ezt a részvénytársaságot, azért, hogy a nagy tömegben való együttes értékesítés útján nagyobb árakat érjenek el azok a kisemberek, akik gyümölcsből vagy törkölyből főzik a pálinkát. Kizárólagos jogot nyert a törköly és gyümölcsesz értékesítésére. A kisemberek érdekében alakították és a végén úgy megnyergelte a gazdaközönseget, hogy most már hallani sem akar róla.

— Ez az intézmény — beszélte kigazdabarátunk — nagy kárt okoz több százezer kigazdának, de nagy kárt okoz az államkincstárnak is. A Gyümölcseszszkartel teljhatalommal uralkodik Csonkamagyarország területén a kifőzött gyümölcsesz fölött, vagyis tudta és beleegyezése nélkül senki pálinkát, a legkisebb mennyiségben sem nem adhat el, sem nem vehet. A termelő, illetve a főzető gazda köteles a részvénytársaságnak eladni pálinkáját az

által megállapított áron, vagy pedig, ha maga akarja eladni, akkor a szeszrészvénytársaságnak a saját eladási pálinkája után jutalékot köteles fizetni. A jutalék lefizetése ellenében — hosszú kálváriajárás után — kiadnak a főzető részére egy korlátozott időhöz kötött eladási engedélyt, amelynek alapján eladhatja pálinkáját, de csak italmérsi engedéllyel rendelkező egyénnek és akkor is csak a részvénytársaság által megállapított áron. Ha áron alul adja el, kihágást követ el és büntetés jár érte, ha a megállapított áron fölül adja el, az elért többletnek a fele, a jutalékon kívül, ismét a részvénytársaságé.

— Egy példával igazolom, — folytatta a szónok — de könnyebb megértés okáért nem hektoliter fok szerint mondom a számokat, hanem folyóliterenként számítom. Tehát, ha a termelő maga akarja eladni a pálinkát (de csak 25 literen felüli mennyiségben szabad), akkor először lefizet a részvénytársaságnak literenként 7½ fillért, vagyis 100 literenként 7 és fél pengőt, mint jutalékot. Most eladhatja a termelő literenként 2.35 P-ért. Ezen alól nem szabad, mert kihágást követ el. A vevő csak kocsmáros lehet, mert italmérsi engedély kell a vételhez.

— Ha a termelő felajánlja pálinkáját átvételre a részvénytársaságnak, az szabja meg az árát, hogy mennyiért veszi át, de csak elszámolásra veszi át. A termelőnek kifizeti az ár 75 százalékát, a pálinkát átveszi, de a kifizetett összegről váltót vesz, amelyre felszámítja a kamatot. A váltó három hónap múlva lejár, akkor új váltót kér, új kamattal a termelőtől, mindaddig, amíg az átvett pálinkát el nem adja.

— Az idei szesztermelési évben a főzés ideje alatt

Aldebrő új népháza, melyet az elmúlt héten avattak fel.

a részvénytársaság literenként 2.10 fillért állapított meg, mikor azonban elszámolásra, illetve kifizetésre került a sor, 2.10 helyett 1.80-ért számolta el az átadott pálinka literjéért. A részvénytársaság azután az 1.80 P-ös pálinkát 2 pengőért adja. Nyeresége, az időközi kamatokon kívül, egy hektoliternél 20 pengő. Ezzel szemben a termelő csak 2.35 fillérért adhatja literjét, ha engedélyre van. Természetesen ilyen körülmények között a vevők csak a részvénytársaságnál szerzik be, mert ott 35 fillérrel olcsóbban kapják, mint a kényszerhelyzetbe hozott termelőnél.

— Ezen azért sürgősen követelik a szesztermelő kisgazdák százezrei, hogy szabadítsák meg őket a Gyümölcs-szeszkartel jármától, oszlassák fel, mert csak súlyosbitja az életet, annál is inkább, mert a termelők érdekében semmi szükség nincs rá. Egyre azonban jó, hogy a vég-sőkig feszített hurt, ott a falvakban, elszakítsa, ahol ma csak arról beszélnek, hogy miképp törhetnek le a kartelek hatalmát, mert ez így tovább nem mehet.

*

Tegye tehát a kormány szabadá a törköly és a gyümölcs-szesz forgalmát és meglátja, hogy a mostani szörnyű élkeseredés tüzét eloltja vele.

Népház- és hősi emlékvatás Aldebrőn.

Lélekelmő ünnepség színhelye volt vasárnap, szeptember hó 28-án Aldebrő község. Ekkor leplezték le a község ötvenhét hősi halottjának nevét őrző hősök emléktábláját s ugyanakkor szentelte fel vitéz Subik Károly apátkanonok, egri érseki irodai igazgató az ujonnan épült kulturházat, amelynek falában nyert elhelyezést a hősök emléktáblája. Az ünnepségen megjelent a földművelésügyi miniszter képviselőjében Grabovszky Miklós miniszteri tanácsos, a Faluszövetség részéről Weis István dr. miniszteri tanácsos, az Országos Széchenyi Szövetség részéről Valkó László dr., a katonai küldöttség élén Lányi-Rimmer őrnagy, Hedry Lőrinc dr. főispán, Okolicsányi Imre alispán, Krisztin Imre országgyűlési képviselő, Szabó Gyula főszolgabíró, Kanizsó György bankigazgató és még sokan a környék vezetői közül.

Dél előtt tíz órakor vitéz Subik Károly apátkanonok ünnepélyes misét pontifikált a környékbeli papság segítségével, majd avató beszédet mondott. Utána Lányi-Rimmer Sándor őrnagy a miskolci vegyesdandár, Szabó Gyula főszolgabíró az egri járás és Lieszkovszky Ernő Aldebrő község kózsoruzját helyezte a hősök emléktáblájára.

Vitéz Subik Károly apátkanonok ezután megszentelte a kulturházat. Plósz István volt képviselő, a Faluszövetség helyi fiókjának elnöke üdvözölte a jelenlevőket, megköszönte a község lakóinak a kulturház építése érdekében kifejtett önzetlen és ingyen munkáját, valamint Mayer János földművelésügyi miniszternek államségély címén juttatott tekintélyes anyagi támogatást és kérte a község lakóit továbbra is az összetartásra.

Grabovszky Miklós dr. miniszteri tanácsos lelkes eljenzés mellett Mayer János földművelésügyi miniszter üdvözlését tolmácsolta. Weis István dr., a Faluszövetség igazgatója üdvözölte ezután az új székházában fiókcsoportját s azzal a megnyugvással vette át a kulturházat, hogy abban továbbra is nemzetépítő munkát folytatnak. Krisztin Imre országgyűlési képviselő, mint a felnőttek iskoláját ajánlotta támogatásra a kulturházat, hogy amit az iskola nem adott meg számukra, azt igyekezzenek itt pótolni s különbséget tenni a jó és a rossz irányú sajtó között.

A szépen sikerült ünnepség után Plósz István volt nemzetgyűlési képviselő látta vendégül a megjelent előkelőségeket.

**Gyűjtsünk új előfizetőket
a „Dasarnap” részére!**

Európa eltévedt hajója.

Napokban fejeződött be Genfben a Nemzetek Szövetségének őszi tanácskozása, amelyen Briand francia külügyminiszter az utóbbi időkben sokat hangoztatott és vitatott Páneurópa tervezetét mutatta be. Sajnos, magyar szempontból a Népszövetség ülései mindaddig csak csalódást hoztak, mert csak a győztes államok kéréshetetlen hatalmaskodásait láthattuk és a békeszerződések által teremtett igazságtalanságok örökkévalóságát hirdette mindenkor a Népszövetség. Bár Magyarország hivatalos delegátusai (kiküldöttjei), élükön Apponyi Albert gróffal eddig még minden esztendő minden ülésszakán sikra szálltak a trianoni béke igazságtalanságai ellen, az igazság napja csak nem akar derengeni a genfi tanácssteremben.

Pedig a magyar igazságtalanság egyik fő csirája volt annak a betegségnek, amely ma már egész Európát sorvasztja. A békekötések után tíz esztendővel Európa a váltság és pusztulás legsúlyosabb óráit éli. Mert az önkénnel és hatalommal kikényszerített békéből hiányzott az igazság életető eleme és az súlyos mulasztás most érezteti legjobban a hatását, amikor Európa gazdasági életének el-sorvadását és leromlását okozza. A gazdasági világ nem tűr erőszakot, minden hatalmi beavatkozás azonnal érezteti káros hatását és akik megbontották Európa politikai egyensúlyát, vakságukban nem látták, hogy egyben felborítják a gazdasági életet is.

Természetesen először a legyőzött országok érezték a gazdasági válságot, de ez, mint valami ragályos dögvész, megfertőzte egész Európát és ma már valamennyi ország a válság közös nagy köztermében nyögdcésl segítségért. Európa nagy államférfiai és politikusai, mint orvosok állnak a betegágyánál és tanácskoznak, miként lehetne az erőtlenedett haldoklót talpraállítani. Most már valamenyien eljutottak odáig, hogy elsősorban gazdasági téren kell az egymásravaltság, kölcsönös segítség útján a kibontakozást és felgyógyulást keresni. Mert az az ádáz harc, amely a politikában folyt, csak káros lehet a gazdasági világban.

A közös együttműködés útját óhajtotta Briand is megtalálni Páneurópa tervezetében és ezt, mint Európa gyógyulásának csodaszerét mutatta be. Pedig ez nem az igazi gyógyszer, mert nem akar tudni a bajok fő előidézőjéről: a békeszerződések igazságtalanságairól. A ma politikusai még tagadni akarják ezt s miközben ők sirdögőrt ásva igyekeznek a beteget meggyógyítani, hátuk mögött már ellenállhatatlanul és diadalmasan kel föl az igazság napja. Ezt a szomorú gazdasági válságot, melynek nyomorát és szenvedéseit mindannyian érezzük, ez érlelte meg és készítette elő. Ma még a hazugság szelleme uralkodik a Népszövetség palotájában és hamis hangzása beszédekkel igyekezik az igazságot eltemetni, de az a hívős fogadtatás, melyben Briand megváltásnak gondolt Páneurópa-tervezetét részesítették, már mutatja, hogy a gazdasági kényszer nyomása alatt a jobb belátás kerül előtérbe.

Briand szomorú csalódása egyben az egész európai külpolitika csődbejutását jelenti, amely tíz esztendőn keresztül tévutakon járva, Európát gazdaságilag elgyöngítette és lerongyolódni hagyta. Ebben a szomorú eseményben csak az nyujthat számunkra vigaszt, hogy ennek következtében és a gazdasági kényszer hatása alatt lassan-lassan az igazság órája is útni fog és ha Európa államférfiaiban lesz erő és erély a gazdaságpolitika irányítására, közös összefogással, együttműködéssel talpraállíthatják az elgyöngült beteget.

És addig? Addig Európa hajója hanykolódik a viharos tengeren. Iránytűje elveszett, a kormányhoz nincs erősező ember és a hajón levők kétségbeesetten keresik a partot: a gazdasági feléledés és megerősödés partját.

(V. L. dr.)

Olcsó ruhát kap a falu népe.

Jelentettük, hogy az egységespárti agrárblokk legutóbbi ülésén Szabó Sándor kezdeményezésére határozatot hozott a *falusi nép olcsó ruházati cikkeivel való ellátása ügyében*. Szeptember hó 30-án már komoly lépés történt ebben a nagyfontosságú kérdésben. Bud János kereskedelmi miniszter elnöklésével ugyanis megbeszélés volt, melyen elhatározták, hogy a falu népét olyan ru-

házaikkal látják el, melyeknek ára arányban áll a mai gabonaárakkal. Egy teljesen elkészített öltöny például két métermázsza buza árába kerülne. A hazai posztógyárakat máris felszólították sürgős ajánlattételre. A nagyjelentőségű akció részleteit az agrárblokk legközelebbi ülésén fogják nyilvánosságra hozni. A jelek szerint teljes sikerről számolhatnak be.

A szőlősgazdák kívánságai a balatonfüredi kongresszuson.

Az Alsóduinai Mezőgazdasági Kamarának a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületével karöltve és a Balatoni Szövetség támogatásával rendezett országos szőlősznapjai szeptember hó 27-én és 28-án zajlottak le Balatonfüred-Füredön. A szőlősznapokat országos szőlő- és borkiállítás vezette be, amely izléses összeállításban tárta elé hazánk kiváló szőlő- és borkiválóinak legszebb termékeit. A legszebbet és legjobbban nyújtó kiállítók érdekes tiszteletdíjakat kaptak.

A szőlősznapok kiemelkedő eseménye volt a VII. országos szőlő- és borkiállítás kongresszusa, melyen az ország minden részéről összesereglett szőlősgazdák nagy tömegben vettek részt. Telesi Sándor elnök megnyitva a kongresszust, a magyar szőlősgazdák fenmaradásának előfeltételeit három pontban foglalta össze: 1. a belföldi borfogyasztás fokozása, 2. a belföldi szőlő, sűrített és kondenzált must és legfőképpen a borpárlat fogyasztásának fokozása és 3. a bor, valamint a csemege- és élelmiszeriparnak minden eszközzel való emelése. Utána Asztalos Lajos kamarai főtitkár terjesztette elő titkári jelentését, majd Baross Endre dr. követelte a borfogyasztási adó teljes és sürgős eltörlését.

A kérdésben megindult vitában Polgár Lajos dr. arra mutatott rá, hogy a szőlőbirtokosok nem kedvezményeket, hanem igazságos ügyük felkarolását kérik. Telesi Andor a magyar bor nagymérvű propagálását kívánta, különösen a belső fogyasztás szempontjából. Pálincás Gyula a borfogyasztás eszükkenésének egyik okát az antialkoholizmus terjedésében jelölte meg. Ennek ellensúlyozására a szőlőfogyasztás emelését kell minden eszközzel elősegíteni. A szőlőt néptáplálékká kell tenni. Sűrítette azon nehézségek elhárítását, amelyeket bizonyos kormányrendeletek gátlódnak a boroknak borpárlattal való kifőzése útjában. Gellérdi Vargha Károly néhány százezer hektoliter gyenge minőségű bornak a forgalomból való kivonása érdekében a boretgyártás felkarolását ajánlotta. Malatinszky Ferenc felsőházi tag azt indítványozta, hogy a szeszkontingens egy része ne külföldről importált mellesből és más célra is felhasználható répből, hanem gyengebb minőségű borokból főzések ki. Reizmann Zoltán dr. éles szavakkal szölt a Gyümölcs-szervezetek Rt.-nak nyújtott privilégiumról, amiket egy ilyen lerongyolódott termelési ággal szemben valóságos kegyetlenségnek tart. Minthogy a kívánt cél nem értek el, követeli a részvénytársaság megszüntetését. Madarász Zsigmond felszólalása után, aki szintén a Gyümölcs-szervezetek Rt. megszüntetését kívánta, Asztalos Lajos határozati javaslatot terjesztett a kongresszus elé, mely szerint a Tokaj-Hegyaljának nyújtott szőlőfelújítási hiteit terjeszse ki a kormány az ország összes minőségtermő és immunis homokon telepített szőlőterületeire. Hank Ötvér a fagykárosult tisztántul szőlősgazdák érdekében szölt fel, majd Kosinszky Viktor a szőlősgazdák hitelügyének rendezését és a hegyvidéki törvény érvényesítését kívánta. Demeter György dr. járási főszolgabíró indítványt terjesztett elő a m. kir. honvédség és egyéb katonai alakulatok legénységének borral való ellátása érdekében. Telesi Sándor indítványt tett a külföldi borházak díjmentes mintaraktárakkal való kiállítás tárgyában. Steiner Antal dr. rámutatott arra a nagy érdekfelelőre, ami a magyar bor iránt Lengyelországban megnyilvánul. Intézkedéseket kért a lengyel borpárlat visszaszerzése érdekében. Kosinszky Viktor szerint a borházakat kereskedelmi alapon kell fektetni. Elfogadta azután a kongresszus Kratochvíl Aurél, a badaconyi pincészervezetet igazgatójának a termelési kimerésel leegyszerűsített módon való engedélyezése. Irsai M. Józsefnek a horvát-furadói emelését elrendelő kormányrendelet visszavonása és a kis szőlőtermelőknek kölcsönhordókkal való támogatása tárgyában benyújtott javaslatát. Pálincás

Gyula dr. azt indítványozta, hogy a jövőben csak olyan mustfokmérők legyenek a kereskedelmi ügyleteknél alkalmazhatók, melyeket a Központi Szőlészeti Kísérleti Állomás hitelesített. Magáévá tette a kongresszus id. Manold Gusztáv indítványát a szőlőfogyasztás emelése tárgyában.

Elhatározta végül a kongresszus, hogy a nagygyűlés határozatait küldöttség fogja átnyújtani az illetékes minisztereknek. Ezután Csák Károly dr. és Héjji Imre dr. országgyűlési képviselők szólaltak fel, akik ígéretet tettek arra, hogy mint törvényhozók mindent elkövetnek a kongresszus határozatainak érvényre juttatása és a szőlősgazdák helyzetének javítása érdekében. Majd a kongresszus egyhangú lelkesedéssel táviratban üdvözölte a földmivélségügyi, pénzügyi és kereskedelemügyi minisztereket.

A harmincéves szadai hitelszövetkezet jubileumi ünnepe.

Az ország egyik legrégebbi szövetkezeti alakulása, az egykori Szadai Önségélyző Kölesönnyel név alatt működő, de harminc év óta már az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékéhez tartozó hitelszövetkezet csendben, de mély és bensőséges ünnepelés keretében avatta fel újonnan szerzett székházát. A felavatási ünnepségen résztvett Schandl Károly dr. ny. államtitkár, az Országos Központi Hitelszövetkezet alelnök-vezérigazgatója, Kovács János és Milkó Gábor dr. ügyvezető-igazgatók, Borsody Sándor igazgató, Skublics János aligazgató, Wanke Gusztáv, az elnöki osztály főnöke és még számosan. A harmincéves jubiléus és házavató ünnepségnek különös fényt kölcsönözött az a körülmény, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet egyik legrégebbi igazgatósági tagja, Hajós Menyhért, m. kir. kincstári főtanácsos, egyuttal huszonöt esztendő óta elnöke az szadai Hitelszövetkezetnek.

Hajós Menyhért mélyszántó elnöki beszéddel nyitotta meg a jubiléus gyűlést és fogadalmat tett a vezetése alatt álló hitelszövetkezet nevében, hogy a szövetkezeti eszméhez ép úgy, mint az elmúlt három évtizeden át, a jövőben is hűséggel és löhetetlen szeretettel fog ragaszkodni.

Ezután Schandl Károly dr. emelkedett szólásra.

— A magyar szövetkezeti mozgalom a falu mozgalma — mondotta többek között — s éppen ezért a falun kell keresni azokat az értékeket, amelyek e mozgalom gyökérszárait megerősítik. — Megemlékezett ezután a Hajós-család érdemdes szövetkezeti multjáról és örömmel és megelégedéssel szölt még arról, hogy Hajós Menyhért immár huszonöt éve dolgozik áldásosan a Szadai Hitelszövetkezet felvirágoztatása érdekében.

— A magyar szövetkezeti mozgalom megerősítése országos érdek, melyben a falvak és városok kezét kézbe téve kell, hogy haladjanak. — fejezte be nagyhatású beszédét.

Végül átnyújtotta Péter Imre szövetkezeti könyvelőnek és Puskás Sámuel pénztárosnak a központ oklevelét, egyben meleg szavakkal emlékezett meg Mátis Márton református lelkész, szövetkezeti alelnök s Bajkai Sándor szövetkezeti igazgatósági tagok érdemeiről.

Mátis Márton református lelkész, alelnök a szövetkezet igazgatóságára nevében üdvözölte a jubiléus elnököt. Albert Dénes községi jegyző a felügyelőbizottság nevében rámutatott az ünneplő elnöknek a falu szociális és kulturális érdekeit szem előtt tartó, önfeláldozó támogatására és a felügyelőbizottság üdvözlését tolmácsolta.

Kép az aldebrői népházavatásról.

Fent balról-jobbra: Okolicsányi alispán, Grabovszky Miklós földmivelségi miniszteri tanácsos, Hedry Lőrinc főispán, Weis István dr., a Faluszövetség igazgatója, Szabó Gyula főszolgabíró. Beszédet mond vitéz Subik Károly egri kanonok.

Meghosszabbították az OKH fagykárkölsönöket.

A földmivelségi miniszter a múlt év tavaszán fagykárt szenvedett gazdák számára olcsó kölcsönt folyósított az Országos Központi Hitelszövetkezet útján. A kölcsönnek egyik feltétele az volt, hogy azt legkésőbb 1930. szeptember 30-ig vissza kell fizetni. Tekintettel a gazdátársadalom nehéz helyzetére, a gazdák és a mezőgazdasági kamarák kérésére Mayer János földmivelségi miniszter felhatalmazta az OKH-t, hogy azoknak a gazdáknak a részére, akik a fagykárkölsönüket eddig visszafizetni nem tudták, tartozásuk egyharmad részének szeptember 30-ig való törlesztése ellenében, a tartozás további még fennmaradó kétharmad részének törlesztésére legfeljebb 1931. május 30-ig újabb kedvező feltételű kölcsönt bocsásson rendelkezésre. A földmivelségi miniszternek ez a rendelkezése csupán az 1929. év tavaszán fagykárt szenvedett gazdáknak és ezeknek is csak az OKH útján juttatott fagykárkölsönökre vonatkozik.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Bethlen István gróf miniszterelnök szeptember hó 29-én, hétfőn — nyári szabadságáról hazatérve — átvette hivatala vezetését. A miniszterelnök Gödöllőn, kihallgatáson jelent meg a Kormányzó Urnál.

Ernst Sándor dr., az új népjóléti és munkaügyi miniszter szeptember hó 30-án foglalta el hivatalát. A tisztviselői kar élén Scholtz Kornél dr. államtitkár üdvözölte a minisztert. Ernst Sándor válaszában hangsúlyozta, hogy minden lehetőséget elkövet a társadalmi igazság érvényesülése érdekében.

Dréhr Imre népjóléti államtitkár felajánlotta lemondását Ernst Sándor népjóléti miniszternek. A miniszter a lemondást elfogadta és felkérte Dréhr Imrét, hogy maradjon hivatalában addig, amíg az államtitkárság betöltése elintéztet nyer.

Rassay Károly dr. országgyűlési képviselő levelet intézett Árnády Lászlóhoz, a képviselőház elnökéhez, melyben arra kérte, hasson oda, hogy a képviselők novemberi és februári ülésmények huszonöt százalékát felajánlják a téli nyomor enyhítésére. A házelnök az indítványt közölte Bethlen István gróf miniszterelnökkel.

A Vass József halálával megüresedett szombathelyi választókerületben Kiskocs István ny. polgármestert választották meg egyhangúlag országgyűlési képviselőnek a Keresztény Gazdasági Párt programjával.

Bartos János országgyűlési képviselő lemondásával megüres-

edett a pacsai kerület mandátuma. A választást október hó 14-re tűzték ki. A mandátumért Andaházi-Kesnyá Béla, Farkas Tibor és Zsirkay János indulnak harcba. Az Egységspárt nem állított hivatalos jelöltet.

A közmunkák ügye.

Jelentették, hogy a belügyminisztérium és a törvényhatósági városok vezetői között több tanácskozás folyt a vidéki közmunkák sürgős megindítása érdekében. E tanácskozások eredményéről Scitovszky Béla belügyminiszter október hó 8-án jelentést tett Bethlen István gróf miniszterelnöknek.

A jelentés szerint a vidéki törvényhatósági jogú városok eddig negyvennégy millió értékű olyan munkát állítottak össze, amely nagyobb részében földmunkát jelent, tehát városban a nagy tömegeket foglalkoztatja. Utca- és utcépítések, vízrendezések és különböző építkezések szerepelnek e programban. A fedezet kérdését úgy oldják meg, hogy a munkálatokat három csoportra osztják. Az első csoportban a törvényhatósági városok költségvetéseinek keretében sikerül fedezetet teremteni. A tervek második csoportjára a városok kölcsönfedezetet teremtenek. A harmadik csoportot pedig az állam segítségével fogják megvalósítani a városok.

A vidéki közmunkák megindításának kérdésével már a minisztertanács is foglalkozott szept. hó 30-án. A minisztertanács tudomásul vette, hogy a közmunkák sürgős kiharása és a téli inas-munkaalkelő tárgyában a törvényhatósági városokra nézve a megállapodás már létrejött, míg a megyei városokkal legközelebb hasonló megállapodás történik. A közmunkák megindításának végleges elhatározása azonban csak a parlament összeülése előtt várható.

Október hó 20-án kezdi meg ülését a képviselőház.

A képviselőház őszi ülésszakát október hó 20-án kezdi meg. Október hó 16-án az Egységspárt értekezletet tart, melyen Bethlen István gróf ismerteti fogja a kormány gazdasági jellegű terveit és javaslatait.

Hadírokkantak a népjóléti miniszternél.

A hadírokkantak, hadiövezetek és hadiárvák vezetői az elmúlt héten felkeresték Ernst Sándor dr. népjóléti minisztert. Erl János dr., a HONSZ országos elnöke üdvözölte a minisztert kinevezése alkalmából, majd Nagy István dr., a szövetség ügyvezető-elnöke nyújtotta át a miniszternek a „Honsz” memorandumát, amelyben a szövetség feltárja a hadigondozottak összegségének sérelmét, kívánásait, különösen a rokkanttörvény sürgős megalkotásának szükségességét. Vitéz Szabó Béla, a győri csoport ügyvezető-igazgatója átnyújtotta a miniszternek Győr szabad királyi város törvényhatóságához a rokkantkérdés megoldása ügyében benyújtott javaslatát. Végül egy Bogoly Zsigmondné hívta fel a miniszter figyelmét a hadiövezetek és hadiárvák szomorú helyzetére.

Ernst Sándor dr. népjóléti miniszter válaszában biztosította a „Honsz” vezetőségét legmesszebbmenő jóindulatáról és belátásáról, azonban kijelentette, hogy a rokkantkérdés kielégítő megoldása, sajnos, nemcsak rajta múlik, az tisztán pénzkérdés és e tekintetben az állam a legnagyobb takarékoságra van kényszerítve. De kijelentette azt is, hogy mindazokban a kérdésekben, amelyek az állam teherbíróképességén belül megoldhatók, minden tekintetben rendelkezésére áll a szövetségnek.

Mayer János földmivelségi miniszter a bolettáról és az orosz dömpingről.

Mayer János földmivelségi miniszter egyik naplapon nyilatkozatot tett közzé. Nyilatkozatának azt a részét, amely a bolettára és az orosz dömpingre vonatkozik, az alábbiakban ismertettük:

— Az évi álláspontom — mondotta a miniszter — a gabonajegysegély emelése tekintetében csak az lehet, hogy a buzatermelés, illetve mezőgazdaságunk átsegítése a nyomorúság mostani mélypontján feltétlenül szükséges. Ennek egyik eszköze a gabonajegysegély felemelése is. Azon vagyunk, hogy a külföldt célnak, a mezőgazdaság kellő megsegítésének pénzügyi lehetőségét is megtaláljunk. Mindenesetre csak olyan módot választunk a cél elérésére, ami közvetlenül és bizonyosan a termelő javára használja ki a pénzügyi lehetőségeket. A teendő intézkedések tehát nem szorítkoznak egyedül a gabonajegy dolgára.

— Az orosz szovjet árrömbök fellépését józan megfontolással csak muló hatásnak kell tartani. A mesterségesen felidézett világpiacon zavart a természetes ható erők ki fogják ellen-súlyozni. A művelt világ termelőinek és fogyasztóinak végered-

ményben nem lehet érdeke az, hogy a búzatermelést az értékesítési veszteségek megöljék. Ebben a dologban nagyobb hatalmak vannak érdekelve, mint mi vagyunk. Az Északamerikai Unió és Kanada, meg Ausztrália révén a Brit világbirodalom. A művelt világ két főhitelezőjének nem érdeke az, hogy adóssái főnkre menjenek, még kevésbé az, hogy a szovjetmesterkedések győzedelmeskedjenek. Tehát a két világhatalom hamarosan rendet fog teremteni. Elvégre Angliának is sokkal nagyobb érdeke annak kockán, mint az, hogy a lakosság néhány shillinggel olcsóbb búzából ehessen kenyéret. A gazdasági javulás érdekében töretlen kitartásra, önbizalomra és csüggedetlen lelkierepre van szükségünk.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Masaryk hiába nyilatkozik, rögtön megcáfolják.

A Bécsben megjelenő *Neue Freie Presse* című újság, szeptember hó 28-iki számában, Masaryk Tamástól, a cseh köztársaság elnökétől nyilatkozatot hozott, melyben többek közt azt mondja az elnök, hogy: „Európa békéje szempontjából ma az egyik veszély a magyarok által követett agresszív (támadó) politikában van. Kedvező körülmények között mégis kész volna arra, hogy a határok módosítását fontolóra vegye, de ennek előfeltétele az, hogy a magyarok változtassák meg taktikájukat.”

Ez a nyilatkozat a magyarság körében két szempontból keltett nagy feltűnést. Egyrésztől legteljesebb visszautasításra talált az elnök aplanatán vádjá, mely szerint mi, magyarok, támadó politikát folytatunk. A magyarság ugyanis minden rendelkezésre álló törvényes eszközzel küzd a trianoni békeszerződés békés megvalósításáért, de elutasít magától minden kalandos vállalkozást. De nem kisebb feltűnést keltett Masaryk elnök készsége a határok megváltoztatására is, bár a múltban tett hasonló kijelentéseit hamarosan megcáfolták.

Igy történt most is. A budapesti cseh követség ugyanis nyilatkozatot tett közzé, melyben megcáfolja — saját elnökét. Masaryk szavait félreértették — mondja a

Mindenki tudja,

hogy öt világrézsben
elismert

hangszer

gyártmányait saját gyárából közvetlenül szállítja vevőinek.

Ingyen 60 oldalas főrjegyzék.

MEINEL és HEROLD

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19.

Fióküzlet:
Budapest,
VII, Erzsébet
körtút 29.
Royal Orfeum mellett

nyilatkozat. — Az elnök azt mondta, hogy a határok megváltoztatása nem lehet egyoldalú, a cseh területek is hasonló kiterjesztést kívánának. A követség nyilatkozatában az a kijelentés is helyet foglalt, hogy Európát veszedelem fenyegeti a tulzó magyar politika miatt.

Ez az utóbbi megállapítás, mely nem a magyar támadó politikát, hanem, ellenkezőleg, a csehek állandóan ismétlődő rágalompolitikáját igazolja, külpolitikai lépést tett szükségessé. A prágai magyar követ felkereste Krofta helyettes külügyminisztert és felvilágosítást kért tőle a támadó nyilatkozat ügyében.

Masaryk elnök megcáfolt nyilatkozata természetesen foglalkoztatta a cseh parlamentet és a világsajtót is. A cseh kormány ellenzéke azt követeli, hogy Masaryk elnök nyilatkozatait a jövőben előzetesen mutassák be a kormány tagjainak. A világsajtó pedig gunyos hangon emlékezik meg a cseh elnök és a cseh kormány mulatságos egyetértéséről.

Tiszta jobboldali kormány alakult Ausztriában.

Ami néhány év előtt még lehetetlennek tűnt, megtörtént: Ausztriában tiszta jobboldali kormány alakult a szociáldemokrácia letörésére. A kormány elnöke Vaguin volt hadügyminiszter, külügyminisztere Seipel prelátus, volt miniszterelnök, belügyminisztere pedig Starhemberg herceg, a hazafias érzésű Heimweher (nemzetország) vezére. A kormány tagjai egyrészt a keresztényszocialista párthoz, másrészt a Heimwehrhez tartoznak. A kormány első tényle az volt, hogy a parlamentet azonnal feloszlatta és az új választásokat kiírta. A tisztára hazafias érzésű elemekből álló kormány megalakítása azt jelenti, hogy az osztrák polgárság megelégedte a szociáldemokraták uralmát és maga vette kezébe sorsának intézését. A német választásokon a hazafias érzésű nemzeti szociáldemokrata párt tört elő; Ausztria most követte a példát. A Moszkvával kacérokodó szociáldemokrácia hadállásait lassanként lerombolja az új erőre lobbant nemzeti érzés.

A német kormány pénzügyi tervei.

A német kormány nyilvánosságra hozta nagy érdeklődéssel várt programját, mely a mai idők nagy nyomorából született. A kormány tervei szerint a költségvetést egymilliárd márkával csökkentik. Leszállítják a birodalmi elnök, a birodalmi kormány és a képviselők fizetését husz százalékkal, a közalkalmazottak fizetését és nyugdíját hat százalékkal csökkentik. Az adóügy terén messzemenő egyszerűsítést viznek keresztül. Az ingatlanadót csökkentik. Törvényes uton megkönnyítik a mezőgazdasági termékek elhelyezését és az iparcikkek árát hozzáillesztik az alacsonyabb fizetésekhez.

Rothermere lord újabb cikke.

A *Daily Mail* október hó 2-iki számában lord Rothermere hosszabb cikkben válaszolt azoknak, akik Hitlerrel irt ismeretes cikkét bírálták.

— A Hitler-cikk — írja a lord — a legfontosabb európai mozzanattal, a háboru óta felnőtt ifju nemzedék előnyomulásával foglalkozott és a bírálói a világtól elmaradt ósdi politikusok, akik képtelenek belenyugodni az if-

Magyar ktrályi

84.000 sorsjegy

Osztálysorsjáték

42.000 nyeremény

A sorsjegyek fele okvellén nyer!

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

18 sorsjegy
3 P

1/2 sorsjegy
12 P

pengő **500.000** pengő
azaz félmillió pengő

1/4 sorsjegy
6 P

1/1 sorsjegy
24 P

1 jutalom	á P	300.000
1 nyeremény	á P	200.000
1 nye emény	á P	100.000
1 nyeremény	á P	50.000
1 nyeremény	á P	40.000
2 nyeremény	á P	30.000
1 nyeremény	á P	25.000
2 nyeremény	á P	20.000
5 nyeremény	á P	15.000
8 nyeremény	á P	10.000
10 nyeremény	á P	5.000
12 nyeremény	á P	4.000
24 nyeremény	á P	3.000
62 nyeremény	á P	2.000
130 nyeremény	á P	1.000

stb., stb., összesen közel 8 millió pengő készpénzbeo-

Első huzás
október 17-én

Sorsjegyek kaphatók az összes főárusítóknál

juság érvényesülésébe. Ezek az aggastyánok tizenkét év óta akadályozzák a világ haladását. Azt hiszik, hogy a Népszövetség szervezett humbugja béklyóba verheti a nemzeti ösztönöket és energiákat, amelyek legyőzhetetlen ségét bizonyítja a világtörténelem. Kik ezek a sötétben ólálkodók, akik ma a szentszövetség végzetes hazugságait elevenítik fel és a nemzeti eszmét akarják bíncsbe verni? Ezek a szövetséges országok kormányainak, parlamentjeinek és sajtójának aggastyánjai, akiknek elméje elvesztette rugalmasságát és akik paralitikus makacssággal ragaszkodnak rögeszméjükhöz és gyűlölnék mindenkit, aki őket az idők haladására emlékezteti. Az olasz fasizmust főként azért támogatom, mert rendbehozta az olasz pénzügyeket. Hitler jól tenné, ha Mussolinit követné és ha egyszerűen törölné programjából az antiszemitizmus középkori előitéleteit. Igaz ugyan, hogy a zsidók újabbán kevés politikai érettséget mutatnak. Így például a súlyosan megterhelt angol adófizetőket költséges palesztinai kalandokba igyekeznek keverni és az angol kormányt a zsidó érdekek javára próbálják befolyásolni; általában

elfelejtik azonban, hogy a bolsevista zsidó vezetők súlyos károkat okoztak az egész zsidóság hírnevének.

Halált érdemelnek, akik a világ nyomorát előidéztek.

Az olasz parlament legutóbbi ülésén Mussolini nagy beszédet mondott Olaszország gazdasági helyzetéről. A mult év októbere óta a helyzet az egész világon lényegesen rosszabbodott, — mondotta. — Ez alól Olaszország sem kivétel. Mussolini ezután az ugynevezett üzleti zsemik, a pénzügyi és gazdasági akrobaták szerepléséről beszélt. Ezek az emberek azt hiszik magukról, hogy varázslók és hogy az egész világ gazdaságát irányítani tudják stromanjaikkal és igazgatótanácsaikkal. A fegyházbüntetés kevés az ilyeneknek, mert azért a végtelen nyomorért, amely működésüket az egész világon követi, csak halált érdemelnek. Olaszországban már megkezdődött az ilyen alakok szigorú megbüntetése, a jövőben azonban a büntetés még drágább lesz. Az olasz kormány mindent megtesz, de tudja, hogy legalább három évre van még szükség, amíg a mostani gazdasági nyomort javulás váltja fel.

Kifulladás a szovjet forradalmasító dömpingje.

Ünnepélyes keretek között avatták fel a devecseri gazdakör kulturházát.

Devecser, október 5.

A devecseri gazdaközönség már évek óta fáradozik saját népházának felépítésén. Fáradozásuknak és munkájuknak megvolt az eredménye is, mert Mayer János földművelésügyi miniszter támogatásával vasárnap, október hó 5-én, ünnepélyes keretek között felavatták a népházat.

Az ünnepélyes diszkozyülésen többek között megjelent: Mayer János földművelésügyi miniszter képviseletében Grabovszky Miklós miniszteri tanácsos, Schandl Károly dr. országgyűlési képviselő, Körmendy-Ékes Lajos főispán, Weis István dr., a Faluszövetség ügyvezető igazgatója, Csorba Géza, Kondor János főszojgábirák, Szalay László dr. főorvos, Erdős László dr. állatorvos, Horváth Béla közjegyző, Tóth Béla dr., Széphegyi Ferenc ügyvédek, Kósa János dr. és Karsay Sándor járásbírói elnökök, Koneskó Zoltán uradalmi főintéző, a politikai község képviseletében Szabó Ferenc főjegyző és Markos Gyula bíró vezetésével az előjáróság, Oláh Károly és Tóth János kiszgazdák vezetésével pedig a gazdakör vezetősége és ezenkívül a devecseri intelligencia és gazdatársadalom csaknem valamennyi tagja. Alasz plébános leendőletes megnyitójában köszönetet mondott Mayer János földművelésügyi miniszter és Esterházy Tamás gróf áldozatkész támogatásáért.

Schandl Károly beszéde.

Ezután a kerület országgyűlési képviselője, Schandl Károly dr. tartotta meg ünnepi beszédét, amelyben rámutatott arra, hogy ma, amikor a kiszgazdaközönség a gazdasági világháború lövészárkaiban harcol a kettős ellenség: az amerikai verseny és az orosz dömping ellen, nagy szükség van arra, hogy legyen egy hely, hol összejöhetnek és tájékozódhatnak a nagy élet-halálharc fordulatairól. Ma minden földművelőnek tisztán kell látni, hogy az uralmát féltő orosz szovjetkormány iparkodik letérni a gabonárákat, hogy elégedetlenséget szítva, forradalmasítsa a középeurópai országokat. Viszont a magyar állam kormánya és a kiszgazdapárt az, amely a földművelő népet védi az orosz támadás ellen. Ezt tudni kell minden kiszgazdának, hogy el ne kövessük azt a hibát, ami a háboruban előfordult, hogy a csapatok az ellenség helyett — tévedésből — egymásra lövöldöztek.

— A magyar kiszgazdákra az orosz szovjet lövöldöz a véres dömping lövegeivel. A magyar polgári állam ütegei verik vissza az orosz támadást. De a fronton bujkálnak az ellenség rémei,

akik moszkvai pénzen élve, a magyar frontot forradalmasítani akarják. Akár tudatosan dolgoznak ezek az izgatók, akár öntudatlanul, ne hallgassunk rájuk. A harc kimenetele nem kétséges. Az oroszok dömpingje kifulladás. A szovjet többet adott el, mint amennyit szállítani tud! S ugy lehet, hogy ha most vevőnek lép föl a világpiacra, akaratlanul is a gabonárák emelkedését mozdítja elő.

Grabovszky Miklós miniszteri tanácsos a földművelésügyi miniszter ur képviseletében üdvözölte Devecser főrekvő kiszgazdatársadalmát és azt a kívánságát fejezte ki, hogy az itt folyó munka is egy láncszeme legyen annak az országos munkának, amelynek célja a boldog és Nagymagyarország kivívása, melynek keretei között a kiszgazdatársadalom is élvezheti fáradozásának gyümölcsét.

Weis István dr. miniszteri tanácsos, mint a Faluszövetség ügyvezető igazgatója, beszédében rámutatott a gazdasági tudás eszközeivel való felfegyverkezés fontosságára, mert csak teljes felkészültséggel és a korszakok haladásába való bekapcsolódással állhatja meg a helyét a világgazdasági harcban a magyar gazdatársadalom is.

Körmendy-Ékes Lajos főispán, mint a kormány és vármegye képviselője, rámutatott arra az eredményes munkára, melyet a kormány az utolsó évtized alatt kifejtett a magyar falu és a magyar polgári társadalom érdekében és amelynek egyik eredménye a devecseri népház felépítése is. Szabó Ferenc községi főjegyző hálás köszönő szavak kíséretében vette át a politikai község nevében a gazdaköri székházat és rámutatott arra, hogy miként a forradalmi sötét időkben a devecseri gazdakör alacsony kis szobája volt az a hely, ahonnan a devecseri ellenforradalom kiindult és amelynek következtében Devecser községe is öt vértanút adott a magyar hazának, ugyanúgy most is az új székház a hazafias szellem, összetartás és együttműködés otthona lesz.

A közgyűlés Oláh Károly gazdaköri elnök indítványára táviratilag üdvözölte Mayer János földművelésügyi minisztert, majd pedig száz teritékes közebe volt, amelyen számos felkőszöntő hangzott el. Este a kulturház felavatásával kapcsolatban a katolikus ifjúsági egyesület műkedvelői előadást rendezett, amelyen Abonyi Lajos: *A betyár kendője* című népszínművet adták elő nagy sikerrel és a szereplők közül különösen Orbán Etel, Hoffmann Erzsébet, Baráth Terus és Erzsébet, Somogyi Géza, Dekovics Lajos és Tóth József játéka tűnt ki. (v. l.)

Lezuhant a világ legnagyobb kormányozható léghajója.

Ötvennyolc utas közül ötvenegy szénné égett.

Október hó 5-ére virradó éjjel, negyed három óraker lezuhant a világ legnagyobb léghajója, az angol R. 101 jelzésű óriás kormányozható léghajó. A hatalmas léghajó előtte való nap este hét óra után indult el Cardington angliai kikötőből indiai útjára. A léghajó útjának első szakaszát minden baj nélkül tette meg, éjszaka azonban viharba került és Franciaország fölött, Allone falu mellett, hat kilométernyire Beauvais városkától, lezuhant. A hajó ötvennyolc utasa közül ötvenegy szénné égett, hét utas pedig csak súlyos sebesülések árán menekült meg. A halottak között van Thomson lord angol légügyi miniszter is.

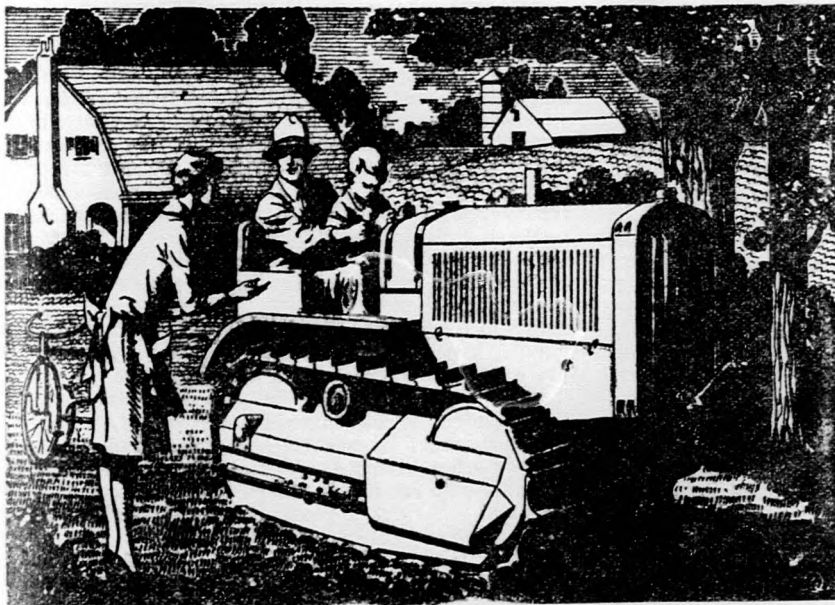
A léghajó éjjel alig néhány perccel két óra előtt érte el Beauvais francia város határát. Franciaország fölött a vihar állandóan hátráltatta a léghajó útját, úgy, hogy a hatalmas gép csupán huszonöt kilométeres sebességgel tudott haladni. A nagy vihar többször földhöz is nyomta a léghajót, de minden alkalommal sikerült felemelkednie. Utoljára olyan hatalmas erővel ütődött a földhöz, hogy a gáztartályok felrobbantak és ugyszólván pillanatok alatt elégett az egész léghajó.

Az elpusztult léghajó 250 méter hosszú és 42 méter széles volt. Teherbíró képessége 1550 métermázsa volt. A léghajó motorjait nyersolaj hajtotta s így teljesen tűzbiztosnak hitték a léghajót.

A borzalmas katasztrófánál Thomson miniszteren kívül több magasrangú állami tisztviselő és katonatiszt lelte halálát.

A Londonban tartózkodó angol királyt, a trónörökösét és MacDonald miniszterelnököt vasárnap délelőtt folyamán értesítették a borzalmas katasztrófáról. A trónörökös repülőgépen a katasztrófa színhelyére sietett. MacDonald miniszterelnök a légügyi minisztérium vezetőivel együtt repülőgépen ment a borzalmas szerencsétlenség színhelyére. A szerencsétlenség hírére az angol középületekre kitzették a gyászlobogót s a miniszterelnök elrendelte, hogy a katasztrófa halottait angol csatahajó vigye Angliába.

A megdöbbentő katasztrófa Európaszerte mélységes részvétet keltett. Horthy Miklós Kormányzó Ur és a magyar kormány táviratban fejezték ki részvétüket.

Minden gyermek vezetni tudja ezt a gépet.

Őszi esők idejében felázott földeken még a fogatos szántás sem megy, a traktorok meg sehogy sem boldogulnak.

Elmarad a legfontosabb munka s az ember nem tud megbirkózni a mostoha

természettel. Nem bírja művelni a földet, parlagon maradnak a táblák s a jövő esztendő termése kevés lesz.

Ilyenkor nincsen más segítség, mint a

CATERPILLAR
REG. U.S. PAT. OFF.

Vezérképviselő: **STEYR MŰVEK RT., BPEST, VI., Lehel-u. 25. Telefon: 923-48.**

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Hol fogyasztanak Európában legtöbb tojást?

Hollandiában minden lakos 91 darab tojást fogyaszt évente. Belgiumban 94-et, Angliában 97-et, Franciaországban 113-at és Németországban 127 darabot, tehát Európában Németország a legtöbb tojásfogyasztó s bár maga Németország 270 ezer tonna tojást termel évente, mégis igen nagy tojásbevétele van, éppen úgy Franciaországnak és Angliának is. A jelen év első öt hónapjában Németországba 1223 millió darab tojást vittek be, 65.8 millióval többet, mint a múlt év ugyanezen időszakában. Az öt hónap alatt bevitt tojás értéke 102 millió márkát tett ki, míg a múlt év első öt hónapjában 1157 millió darab tojást vittek be, 119 millió márká értékben, vagyis a múlt évhez képest a tojásárak ezidén átlag 16.9 százalékkal csökkentek.

Ugyancsak az európai államok közül legnagyobb tojáskivitele van Oroszországnak, azután Magyarországnak, Ausztriának, Szerbiának, Bulgáriának, Romániának és Törökországnak. Magyarország a Németországba való tojásbevitelben a hatodik helyen áll, s a német importnak 6.1 százalékát szállítottuk, ami a múlt egész évben 31.5 millió darabot tett ki, a folyó év első öt hónapjában ellenben 78.4 millió darabot.

Rendkívül nagy tojásfogyasztása van az Amerikai Egyesült Államoknak is, de termelése is óriási. A legutóbbi összeírás alkalmával 225 millió tyukot és egyéb baromfit irtak össze. Németországban 55 millió, Franciaországban pedig 50 millió tyuk van. A tojástermelés tehát világszerte rendkívül nagy fontosságu és a nemzetközi forgalomban több ezer millió márkát tesz ki.

Különösen kisgazdáink fektessenek nagy gondot baromfitenyésztésük fejlesztésére, mert minden baromfitermek keresett és könnyen értékesíthető. Ha időnként tulajdonos is az ára, mint jelenleg, de még mindig olyan magas, amely tisztas jövedelmet is biztosít, mert alig jár vele tényleges kiadás. Igyekezzenek azonban olyan baromfifajtára szert tenni, amelynek nagy tojáshozama van, aminő a Rhode Island és a Leghorn.

(—csy.)

Szilvalevelek piros foltossága.

Irta: Urbányi Jenő dr.

A szilvafának ezt a gyakori betegségét, amelyet gyakran husfolt betegséggnek is neveznek, egy élősködő gomba okozza. Ez a betegség különösen a helytelenül kezelt és sűrűn ültetett árnyékos gyümölcsösökben szokott nagy-

mértékben pusztítani. A betegség rendesen már a nyár elején kezdődik. Ilyenkor a levelek mindkét oldalán nagy számban kisebb-nagyobb szabálytalan alakú, különálló vagy egymásba folyó élénk sárgáspiros vagy tüzespiros fénylő foltok láthatók. Később a levelek fonákján a piros foltokon szabad szemmel is látható apró fekete pontocskák vehetők észre, amelyek tulajdonképpen nem mások, mint a kórokozó gomba nyári spóráinak tartói, tokjai. A nyár folyamán e tokokban nagy számban jönnek létre a nyári spórák, amelyek a betegség nagymérvű elterjedését mozdítják elő, minthogy mindegyik nyári spóra, ha rákerül a zöld levélre, egy újabb fertőzésnek lesz az okozója. A levelekben a gomba telepe csak a piros foltokra szorítkozik, tovább nem terjed, tehát minden egyes folt egy-egy külön fertőzésnek a következménye.

Ha a nyár (július-augusztus) általában száraz és kevés a harmat, akkor a beteg levelek be is göngyölködnének, különösen a szélei és idő előtt le is hullanak és a rajtuk lévő eredetileg piros foltok megbarnulnak. A nyáreleji gyakori esőzések, nagyon kedveznek a betegség elterjedésének. Így hazánkban, ahol a májusi esőzések általában rendszeresek, a szilvafák nagy száma szenved e betegségben. Sokszor alig látni szilvafát, melynek levelei mentesek lennének a piros foltoktól.

Ősszel a lehullott leveleken a piros foltok lassan megbarnulnak, megkeményednek s míg a levél meg nem támadt része télen át feloszlik és elpusztul, a megkeményedett részek megmaradnak, áttelelnek. A megkeményedett foltok szövetségében a tél folyamán az előbbtől eltérő, szóval másfajta tokok jönnek létre, amelyek a következő tavasszal (április-juniában) felnyílnak és kis tömlőkben tömlőspórákat hoznak létre. E spórák a tömlőkből kiszabadulva szél segítségével az akkor már kibontakozott fiatal levelekre jutnak, ahol megfelelő meleg és nedvesség jelenlétében kicsiráznak, behatolnak a levél szövetébe és a levélben öt-hat hét mulva (rendesen júliusban) létrehozzák a piros foltokat. Hogy a piros foltok milyen nagy számban fognak megjelenni, illetve, hogy a betegség milyen mértékben fog elterjedni, az mindig a tavaszi csapadékviszonytól fog függni. A betegség, dacára annak, hogy csak a leveleken fordul elő, annyiban káros a megtámadott fára nézve, hogy a levelek a foltok helyén fontos életműködésüket, a tápanyagok áthasonítását (asszimilációját) nem képesek rendesen elvégezni, aminek következménye a termés rossz minősége, az érés késleltetése és többévi nagymérvű betegkedés esetében esetleg az egész fa életének megrövidülése lehet.

A betegség fellépésére és terjedésére a talaj mészhánya elnyös hatással van. Meszes talaju gyümölcsösökben e betegség nagyon ritkán található meg.

Védkezés: 1. A fákat ne ültessük sűrűn, hogy a levegő, napfény jól átjárhassa a lombkoronát s ezáltal a levegő nedvességfoka csökkentessék, mert minden gombának kifejlődéséhez bizonyos fokú melegre, nedvességre van szüksége s ha ezt sikerül valami módon elvonni tőle, azáltal gátat vehetünk a gomba letelepedésének és fejlődésének.

2. A talaj mészhánya mésztrágyázással pótlandó.

3. Ősszel a lehullott foltos leveleket gondosan szedésük össze és égessük el.

4. A fák alját a korona terjedelmének megfelelően a lombohullás után mélyen forgassuk meg.

5. A permetezést bordói lével kell elvégezni. Először rügyfakadás előtt, vagyis lombtalan állapotban 2%-os, másodsor rügyfakadás után, de a virágzás előtt 1%-os, harmadszor pedig virágzás után szintén 1%-os oldattal. Nyár folyamán a szükséghez képest a permetezés 2—3-szor megismétlendő.

6. Végül, ott, ahol a szilvatermesztés nagy mértékben folyik, 1—2 kilométernyi körzetben a kőkénybokrok lehetőleg kipusztítandók, vagy pedig azok is hasonló kezelésben részesítendők, mivel a kőkénybokrok, is éppen olyan gazdanövénye ezen élősködő gombának, mint a szilvafa.

Borsajtók, szőlődaralók, borszivattyúk,

bortömlők, borszűrők, a bor kezeléséhez és forgalomba hozásához szükséges összes anyagok és eszközök. Kénlap, csapok, palackok, parafadugók, címkék stb.

CÍFKA JÓZSEF

pinceszőlészeti cikkek szaküzlete

Budapest, V, Vilmos császár-ut 48. sz.

Telefonszám: Automata 228—92.

A mustok szakszerű erjesztése.

Irtó: Szackli Antal, okleveles szőlőkezelő.

A jó gombának a szaporodását és gyors, tökéletes működését elősegíthetjük azzal, hogy számára kedvező feltételeket teremtsünk. A táplálkozásához szükséges anyagokat az erjesztőgomba a mustban kellő bőségben megtalálja, de, hogy ezekből kellőképpen táplálkozhassék és gyors szaporodásnak induljon, ahhoz bizonyos foku melege van szükséges. Legkedvezőbb az erjedés 15—20 C° közötti hőmérsékletnél. 15 C°-on alul az erjesztőgombák igen lassan szaporodnak s az erjedés igen gyenge, 4 C°-nál pedig már teljesen szünetel. 40 C°-on felüli hőmérséklet szintén káros hatású a gombák fejlődésére.

Szükséges, hogy amikor a must bekerül az erjesztőhelyiségbe, megközelítőleg azzal a hőmérséklettel bírjon, milyennel a pince bír. A mustnak mindig legalább 15—16 C° melegnek kell lennie, mikor az az erjesztő helyiségbe bekerül. Magasabb hőfoku pincében elhelyezett must 2—3°-kal hidegebb legyen, mint a helyiség, hogy az hirtelen túlhevessék ne induljon.

Hogy az említett hibáknak elejét vegyük, a túlhideg mustot erjedés előtt fel kell melegíteni 15—16 C°-ra, a nagyon meleg mustot pedig le kell hűteni 18—20 C°-ra vagy még azon alul. Ezért hideg időjárás mellett toljuk ki lehetőleg a szüret idejét és várjuk meg, míg felmelegszik az idő. A hideg mustok gyorsabb erjedését úgy is elősegíthetjük, hogy a mustnak egy részét felmelegítjük 40—45 fokra és ezt a többi közé öntjük. A mustot 40°-nál magasabbra ne melegítsük, mert akkor a must főtt izzt kap.

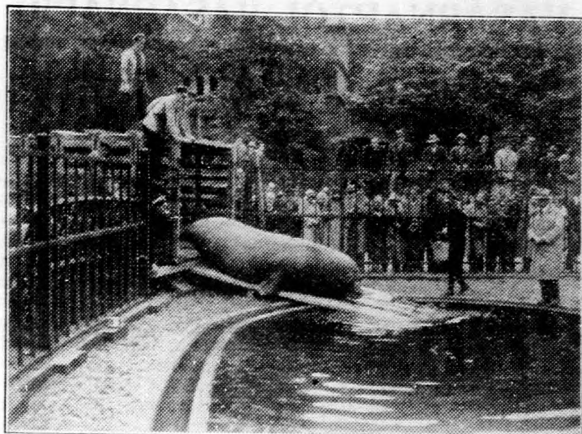
Az üres hordók helyes előkészítése a szüretre.

Irtó: Szackli Antal, okleveles szőlőkezelő.

Minthogy közvetlenül szüret előtt állunk, ezen érdekes és tanulságos ujságban, amelyet több szőlőgazda is figyelemmel olvas, szerény tudásommal, egynémely dologra felhívom gazdatársaim figyelmét.

Már több helyen láttam azt a kellemetlen esetet, hogy a borral telt hordóról egyik vagy másik abroncs lepattant és ennek következtében a bornak egy része kifolyt. A legtöbb esetben ennek az az oka, hogy a száraz hordóra, mielőtt kiforráznák, nagyon erősen rászorogtatják az abroncsokat és csak azután forrázzák ki. Tapasztalataim szerint helyesebb, ha a száraz hordón csak gyengébben szorítjuk meg az abroncsokat és a forróvizet így öntjük bele. Kívessük e módszert akkor is, ha a hordó nagyon folya. A hordóba öntött vizet többszöri hengerelés után hagyjuk ott legalább huszonnégy óráig, hogy a kiszáradt hordónak sejtsejtveit jól tele szívják magukat vízzel. Ennek eltelével a hordó már megdagadt s így már szabad az abroncsokat jól reászorítani. Mielőtt pedig a hordók megtöltetnének musttal vagy borral, meg kell vizsgálni az összes abroncsokat, hogy nem ette-e át már őket a rozsdá. Az erősen rozsdás, gyenge abroncsokat ki kell cserélni, hogy az említett kárt elkerülhessük. Hogy az abroncsok el ne rozsdásodjanak, célszerű azt vaslakkal bekenni. Egyes helyeken a hordók dongáját is szokták falakkal vagy valami más festőanyaggal befesteni. Ez nem célszerű, mert a festék a hordó dongáinak likacsait bezárja és ennek következtében a bor nem érintkezhetik a friss levegővel, ami a bor éréséhez nélkülözhetetlenül szükséges, másfelől az ilyen festékekből a bor szagot is felvehet. Ehelyett legcélszerűbb a hordókat bizonyos időnként tisztára letörölgétni.

Több szőlőgazda pedig, mielőtt a hordóba mustot önt, a hordót erősen bekénezi, miáltal a kénezés arányában a mustnak az erjedése meg van akadályozva. Érthető, ha az ilyen hordókban a must nem akar megtisztulni. Sőt ennek következtében még az is előfordul, hogy az ilyen beké-

Egy tengeri elefánt (rozmár) megérkezése a berlini állatkertbe. A déli Jeges-tengerben fogták ezt a negyven métermázsa súlyú szörnyceteket a berlini állatkert számára.

nevezett hordókban záptojás szagává lesz a bor s így teljesen élvezhetetlenné válik.

Célszerű azonban tapasztalataim szerint, bekénezeni az olyan hordót, amelybe lenyálkázás céljából akarunk mustot önteni. A lenyálkázás alatt azt értem, hogy, amikor a szőlő nagyon el van rothadva és félős, hogy a boron is meg lehet érezni a rothadt izzt, akkor az ilyen rothadt szőlőnek a mustját egy jól bekénezt hordóba öntjük. Így az erjedést megakadályozzuk. Amikor a must itt már jól le van ülepedve, lefejtjük a leülepedett rothadt anyagról és egy tiszta, nem kénezett hordóba visszük át, ahol szépen ki fog erjedni.

Az olyan hordó, amelyik már annyira meg van penészedve, hogy forró vízzel nem tudnánk megtisztítani, azt kevés költséggel és biztos eredménnyel a következőképp tudjuk a bor befogadására alkalmassá tenni:

Kivesszük a hordónak az egyik fenekét és egy éles vaskaparóval a belsejét addig kaparjuk, amíg azt penészesnek látjuk. Mikor ezzel készre vagyunk, visszateszük a fenekét és az ajtón berakunk hektoliterenként 1½—2 kilogramm oltatlan meszet. Majd az akona-nyíláson ennek a megoltására kellő mennyiségű vizet öntünk. Ezt követően a hordót úgy hempergetjük, hogy annak a belső részére az oltott mesz rétapadjon. Így hagyjuk a hordót két napig. A harmadik napon egy kis szódás vízzel kiforrázzuk. Mikor már a meszet tisztára kimostuk, a hordót hideg vízzel mindaddig mossuk, amíg csak egészen tiszta víz nem jön belőle.

Apró jó tanácsok.

A méhész már most figyelje, hogy melyik családja gyenge. Ezt össze kell csapni egy másikkal. A néptelen család a télen könnyen áthűl, méhei megdermednek. Az ilyen család a vésznek is jobban ki van téve, mert a szükséges meleg előállítására többet kell fogyasztania, mi maga után vonja, hogy sok bélsarat ürítenek a méhek s így építményeiket nagyon bepíszkítják. Ne feledjük el, hogy minden bajból, még a kényszerű telelésből is a népes családok jutnak ki legkönnyebben. Ne sok család után törekedjék tehát a méhész, hanem népes, erős törzsekre iparkodjék szert tenni. Így több hasznot remélhet a méhészkedésből, mintha sok a család, de valamennyi gyenge.

Ássuk meg már most a gödröket az ősszel ültetendő fák-
nak, mert így a beültetésig a gödör földjét a nap és az idő-
járás feltárja, azaz növényi tápanyagokban gazdagítja. Ez
a korai gödörösés egy trágyázással ér fel. De azonnal ren-
deljük meg a fákat is a faiskolából, mert különben az étel-
mes gazdák a faiskolák szebb fűt és kapósabb fajtaút elviszik
előlünk.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

Állattenyésztési vándorgyűlés Nyiregyházán.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési szakosztálya őszi vándorgyűlését szeptember hó 28-án tartotta meg. *Somssich* László gróf elnöki beszédében felhívta a gazdaságközönség figyelmét, *igyekezzék minden eszközzel megakadályozni, hogy a mezőgazdasági válságot a demagógia* (felelőtlen igazítás) *kihasználja*. Ezután *Dorner* Béla gazdasági főigazgató a hussertényésztésről tartott előadást, *Berli* Ferenc a vármegye szarvasmarhatenyésztését, *Meissner* Károly pedig Szaboics vármegye lötenyésztését ismertette. *Konkoly-Thege* Sándor dr., az OMGE főtitkára összefoglalta a vármegyében tett tanulmányi kirándulások tapasztalatait. A vándorgyűléssel kapcsolatban tanulmányi szemlélet rendeztek, melyek során különösen nagy tetszést arított *Nyiregyháza* város és *Nagyhalászi* község kiscsajzáinak kiváló loányaga és a látott magyar gulyák.

Megalakult az okleveles gazdatisztek egyesülete.

Szeptember hó 28-án Budapesten megalakult az *Okleveles Gazdatisztek Országos Egyesülete*. A korelnökök megválasztott *Vidats* István megnyitó beszédében ismertette a gazdatisztek mai helyzetét és rámutatott arra, hogy az országban négyezer okleveles gazda van részint állás nélkül, részint képzettségének nem megfelelő állásban. Az alakuló gyűlés elhatározta, hogy memorandumban fordul a földművelésügyi miniszterhez és kéri a minisztert, hogy kötelezze a nagyobb gazdaságokat legalább egy okleveles gazda alkalmazására. A gazdatisztek memorandumukban azt is kívánják, hogy minden mezőgazdasági vonatkozású állást csak okleveles gazda tölthessen be a jövőben.

A jövő évi mezőgazdasági kiállítás időpontja.

Az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottsága *Jeszzensky* Pál udvari tanácsos elnöklésével az elmúlt héten tartotta első ülését, amelyen megállapította a jövő évi országos mezőgazdasági kiállítás időpontját és kereteit. *Konkoly-Thege* Sándor dr. előadó, főtitkár javaslatára a rendezőbizottság elhatározta, hogy a jövő évi mezőgazdasági kiállítást március 20–25. napjain, nagyjából a múlt évi keretek között fogja megrendezni. *Eber* Ernő dr. és *Fellner* Kálmán dr. hozzászólásai után a rendezőség elhatározta, hogy a földművelésügyi minisztériumnál lépéseket tesz a kiállításról történő tenyészállat kivételnek támogatása érdekében. Végül *Parlacsék* Adorján szarvasmarhatenyésztő, szövetségi igazgató beszámolt a zágrábi nemzetközi tenyészállatkiállításról, amely szerint azokon magyar tenyészállatokkal nem érdemes résztvenni.

Az orosz buza után itt az orosz bor.

A román földművelésügyi miniszter úgy értesült, hogy az oroszok óriási mennyiségű krími és kaukázusi bort indítanak hazánkba a triestri és antwerpeni piacra. A földművelésügyi miniszter az orosz dömpingnek ezt az újabb hullámát nagyon veszedelmesnek tartja.

Leleplezték a kormányzó szobrát Szekszárdon. Szeptember hó 28-án délelőtt leleplezték le Szekszárdon, ünneplés keretében Magyarország kormányzójának, vitéz *Horthy* Miklósnak a szekszárdi kórház előtt felállított szobrát. A szoborátadásra a helyi előkelőségek között megjelent *Jankó* Ágoston főispán, *Seewald* Oszkár alispán és vitéz *Venczell* István polgármester. A leleplezés után a kórházi bizottság megállapította az új kórház október 12-én történő felavatásának programját, amelyen a kormányzó is megjelenik. Az avatásra Szekszárdra megy *Ernszt* Sándor dr. népjóléti miniszter, valamint Tolna vármegye valamennyi országgyűlési képviselője és felsőházi tagja.

A világ legnagyobb repülőgépe Budapesten. Nevezetes vendége volt október 5-én Budapesten, ahol a mátyásföldi repülőtéren a világ legnagyobb repülőgépe, a német *Junkers* művek G. 38 jelzésű utasszállító gépe szállt le. A repülőgép október 4-én reggel indult el Berlinből, délelőtt tíz órakor már Prágában volt, ahonnan aztán Bécsbe repült. Bécsben a gép ünnepélyes fogadtatására *Miklas* köztársasági elnök és több miniszter jelent meg a repülőtéren. Bécsből a gép délután startolt és már néhány perccel öt óra előtt feltűnt a rákosi repülőtéren felett, ahol néhány kör leírása után leszállt. A német repülőgép fogadtatásánál megjelent *Horthy* Miklós kormányzó, *Gömbös* Gyula honvédelmi miniszter és számos közeleti előkelőség. A gépet a *Junkers*-művek legkiválóbb pilótája, *Zimmermann* vezette *Brauer* és *Fiala* pilóták segítségével. A kormányzó ur érdeklődéssel tekintette meg a hatalmas gépet, majd pedig *Gömbös* Gyula honvédelmi miniszter és vitéz *Kárpáthy* Kamilló hadsereg főparancsnok kíséretében körrepülésre indult Budapest felett. Az óriási repülőgép október 6-án reggel kilenc órakor elhagyta Budapestet és *Belgrád* felé repült.

Meghalt Lipót bajor herceg, Augustza hercegszszony édesapja. A bajor fővárosban szeptember hó 28-án, nyolcvannégy éves korában elhunyt *Lipót* bajor királyi herceg, *József* kir. herceg feleségének, *Augustza* hercegszszonynek édesapja. Az elhunyt herceg vérbeli katona volt s már, mint fiatal ember résztvett az 1866. évi hadjáratban, majd pedig a német-francia háborúban. A világháború alatt a kilencedik német hadsereget vezette s hadi érdemeiért *Vilmos* császár vezértábornagyi ranggal tüntette ki. A királyi herceg halálát végelgyengülés okozta. Temetésén, amely díszes pompával történt október 3-án Münchenben, *József* és *József Ferenc* királyi hercegek, *Augustza* királyi hercegszszony és *Magdolna* királyi hercegnő is megjelent.

Triani gyászszófelavatás. A hódmezővásárhelyi puszán székelt „*Fecskeképző* Olvasókör” folyó évi október hó 19-én tartja az újonnan épült székháza, valamint a társasegyületek és az áldozatkész honfiak és honleányok által a haza oltárára készített „*Triani*” gyászszó felavatási ünnepélyét. Az ünnepség zászlószenteléssel délelőtt 10 órakor az orosházi róm. kath. templomban kezdődik. Majd 11 órakor a Kör helyiségében istentisztelet lesz, amikor is énekel a *Petőfi dalára*. Továbbá díszközgyűlés keretében a Kör egyik díszelnöke ismertetni fogja a Kör működését és célját. Majd megcsontított hazánk vezetői, valamint országunk vármegyéinek, városainak, községeinek vezető férfiai ismertetni fogják hazánk megcsontításának következményeit. Ezt követően mindazon társasegyületek, áldozatkész honfiak és honleányok, akik a gyászszó készítéséhez hozzájárultak, nevel felolvastatnak és az utókor részére a Kör helyiségében egy márvány emléktáblán megörökíttetnek. Ünnepség után diszeled lesz. Délután 4 órai kezdettel műsoros műkedvelő előadás, este 7 órakor tánc lesz.

Ravasz László püspök az egykéről. *Ravasz* László dunamelléki református püspök október 1-én fejezte be hivatalos körútját, amelyet még 1921. év őszén kezdett meg. A püspök kilenc év alatt háromszáz gyülekezetet látogatott meg. A püspök az egyik dunántúli faluban, amely egykéről híres, megszívlelni való intelmeket mondott az egykéről. „Ahol félnek a gyermektől — mondotta többek között, — ott tönkremegy, kényelmes lesz a nép, sőt még a munkaereje sem lesz olyan, mint ahol alávetik magukat az Isten rendelkezésének.”

Magyar ember
magyar cégtől vásárol
minden hangszert,
melyet a legfinomabb minőségben
és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.
Bpest, VI. 29. Király-u. 58

Kérje most megjelent új
árjegyzékemet.

Hervadt rózsá.

Hol van már a régi átom,
Kacagás, a nóta?
Nincs belőle semmi emlék,
Csak egy hervadt rózsá!

Hol vannak a régi esték,
Kis pad és a lóca?
Nincs belőle semmi emlék,
Csak egy hervadt rózsá!

Hol van már a szerelmünknek
Viruló tavasza?
Hideg tél lett, nem maradt más,
Csak egy hervadt rózsá . . .

Beküldte: Ifj. HEGEDŰS ISTVÁN (Kistelek).

Igazságot Magyarországnak! Légrády Ottó dr., a Pesti Hírlap főszerkesztője, lapjának jubileuma alkalmából százezer pengőt adományozott a trianoni béke revíziójának külföldi propagandája számára. A lap szerkesztősége a százezer pengő fölhasználásával „Igazságot Magyarországnak!” címen rendkívül érdekes tartalommal német, francia, angol és olasz nyelven szerkesztett díszes munkát adott ki, amit a napokban a világ minden részébe szétküldöttek. A szép kiállítású munka meggyőzően szemlélteti a trianoni békeszerződés igazságtalanságait és a békeokmány által felidézett nyomoruságos helyzet tarthatatlanságát. A munka általános feltűnést keltett külföldön.

A m. kir. osztálysorsjáték XXV. játéka október 17-én veszi kezdetét. Ezen osztálysorsjáték rendezésével és lebonyolításával a m. kir. pénzügyminiszter a Pénzügyi központot bízta meg, mely viszont az osztálysorsjegyeket a főárusítók útján, hozza forgalomba. Összesen 84.000 drb. sorsjegy bocsátatik ki, mely mennyiségből 42.000 sorsjegy feltétlen 42.000 nyereménnyel kihuzatik, tehát minden második sorsjegy nyer. A főbb nyeremények: 500.000, 300.000, 200.000, 100.000, 50.000, 40.000, 30.000 P stb. A sorsjegyek árai: egész sorsjegy 24 pengő, fél sorsjegy 12 pengő, negyed sorsjegy 6 pengő. Igen tisztelt előfizetők figyelmébe ajánljuk a régóta fennálló és jó hírnévnek örvendő *Belvárosi Váltóüzlet Rt., IV., Eskü-ut 3.* (Telefon: 831—40). Főárusító intézetet, mely intézetnél a lefolyt játékokban több főnyereményt oszántak. Így ezen intézetnél nyerték a 300.000 pengős főnyereményt 3871. számmal, a 30.000 pengős főnyereményt 26.472. számmal, a 30.000 pengős főnyereményt a 76.683. számmal, a 20.000 pengős főnyereményt a 60.305. számmal, a 15.000 pengős főnyereményt a 43.970. számmal és a 10.000 pengős főnyereményt a 865. számmal.

Rácalmásról Budapestre gyalogolt egy hetvenéves gazda. Bakos András hetvenéves rácalmási gazdálkodó ellen rácalmázás miatt eljárás indult, mert Bakos levelet írt a királyi Kuriához s levelében azt állította egy járásbírósról, hogy egy kocsialj buzárt kellett neki adni pörének elintézéséért. A büntetőtörvényszék október 2-án tárgyalta Bakos ügyét. Az öregember a tárgyalás előtt megkérte a bíróság elnökét, hogy engedje meg, hogy leüljön, mert igen nagy utat tett meg. A bíró kérdésére azután elmondta, hogy Rácalmásról gyalog tette meg az utat Budapestre. Több napon keresztül gyalogolt, míg Budapestre ért. A bíróság a bizonyítási eljárás után Bakost száz pengő pénzbüntetésre ítélte s elítélte Gubina Mihályt is, aki Bakos levelet leírta. Az ítélet végrehajtását a bíróság azonban felfüggesztette. Bakos számára a hallgatóság a tárgyalás után közadakozásból összeadta az utiköltséget, hogy vonattal tudjon hazamenni Rácalmásra, az öregember azonban kijelentette, hogy mégis csak gyalog megy haza, mert a gyűjtött pénz jó lesz más egyébre.

A bolgár király eljegyezte Giovanna olasz hercegnőt. Boris bolgár király a napokban eljegyezte az olasz király legkisebbik lányát, Giovanna hercegnőt. Viktor Emánuel király és Elena királyné beleegyezésüket adták az eljegyzéshez. A bolgár és olasz nép nagy örömmel vette hírül az eljegyzés hírét. Horthy Miklós Kormányzó Ur táviratban gratulált az olasz és bolgár udvarnak.

„A Falu” falufejlesztési és népművelési folyóirat legújabb száma Weis István dr.-nak, a Faluszövetség igazgatójának szerkesztésében a napokban jelent meg teljesen új külsővel, értékes és komoly belső tartalommal. Vass Józsefről, a Szövetség elhunyt, felejthetetlen védnökéről emlékezik meg a vezető cikk. Enrico Beretta, az olasz „Dopolavoro” ügyvezető-igazgatójának „Fascista népszerűsítés: a Dopolavoro” című feltűnést keltő cikke ezt a hatalmas olasz társadalmi intézményt ismerteti képek kíséretében. Siegescu Miklós dr. a IV. liegei falufejlesztési kongresszusról ír. A folyóirat folytatásokban közli Ernst Laur, a svájci Bauernbund világhírű igazgatójának nagyszabású előadását a mezőgazdasági válságról. Kerék Mihály dr. a magyarországi szociáldemokrata-párt agrárprogramját bírálja. Teljes egészében közli a folyóirat a Faluszövetségnek a kartellörvényjavaslatra vonatkozó észrevételeit. A Figyelő rovatban értékes adatokat találunk a németországi mezőgazdasági telepítésről, a magyarországi parcellázásokról, a németországi falusi levéltárakról stb. „A Faluszövetség munkája” című rovat a falusi vezetők és egyesültek részére tartalmaz gyakorlati útmutatásokat és tanácsokat. A sok képpel díszített falufejlesztési folyóirat minden hónapban jelenik meg. Egy évi előfizetési díja 8 P. Mutatványszámot díjmentesen küld a kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 1. II. 4.

Megnyitották a budapest—bécsi országutat. Október 4-én délelőtt adta át Bud János kereskedelmi miniszter a budapest—bécsi új országutat a forgalomnak. Az ünnepélyes megnyitáson nagyszámú közönség jelent meg. Az ujonnan épített állami ut Óbuda határában kezdődik s kétszáz kilométeren keresztül vezet Oroszváron keresztül az osztrák határig. Az új ut 12 millió pengőbe került, s az utat keramit, beton, aszfalt, topeka, bitumen és kiskő szakaszok alkotják. Az utmegnyitás alkalmával Győrben ünnepi ebéd volt, amelyen az első felköszöntőt Forster Gyula államtitkár Horthy Miklós kormányzóra mondotta.

Ha rheumás! rendeljen azonnal Czako-féle törv. védett Junó-szeszt és kenőcsöt és azonnal meggyógyul. Sok köszönő- és elismerőlevél igazolja kitűnő hatású eredményét. Megrendelőhely: Isteni gondviselés gyógyszerár, Budapest, VI., Király-utca 88/B. szám.

Az aldebrői népházavatás közönsége.

As én váram.

*Van egy csodaszép, hatalmas váram,
(Istenerővel magam csináltam.)*

*Fala erős Hit, tetője Remény,
(Benne én vagyok szőszólgó legény!)*

*Őrség itt nincsen. Nem is kell! Minék?
(Nem dől meg az én váram senkinek!)*

*Ez a vár csoda! Ez a vár erő!
(Engem mindenkor megrövedelmező!)*

*Földi erő nincsen, mely ezt ledöntse . . .
(Engem, ha győz, csak az Isten győz le.)*

Irtta: ASZTALOS P. KÁLMÁN (Csanádpalota).

A mezőgazdasági gép- és eszközellátás értékelése, leírása és csoportosítása. Az október hó 1-vel megindult új gazdasági év elején bérletátadásoknál, leltár felvételeknél minduntalan szükség van a gazdáknak a mezőgazdasági gépek és eszközök ujkori áráira a leltárbeállítás és összeállítás céljaira. Ebben kíván segítségére lenni a gazdáknak Rege Károly dr., az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkáranak most megjelent munkája: „A mezőgazdasági gép- és eszközellátás értékelése, leírása és csoportosítása”. Ára 2.— pengő. Megrendelhető a „Pátria” Könyvkereskedésben, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám alatt.

Ötszázötvenhét halálos ítélet nyolc hónap alatt. Lengyel jelentés szerint a most folyó év nyolc hónapja alatt Szovjetországban ötszázötvenhét halálos ítéletet hajtottak végre. A kilencedik hónapban, szeptemberben száz embert lőttek agyon. A halálos ítéleteket ellenforradalmi tevékenység miatt hajtották végre az áldozatokon.

Az újságírók Vass József-emlékünnep. A magyar újságíró-testületek szeptember hó 28-án gyászgyűlés keretében hódoltak az újságírók nyugdíjgyesítlele elhunyt elnöke s a magyar újságíró-társadalom pártfogója, Vass József volt népjelölt miniszter emlékének. Az emlékgyűlés az Otthon Kör díszteremben volt, amelyet zsufolóság megtöltött a megjelent újságírók sokasága. Az emlékünnepen Bartos Gyula, a Nemzeti Színház tagja elszavolta „Gyula diák” emlékversét, majd Tóth László szerkesztő Vass Józsefről, az újságíróról szövegt. Majd Dréhr Imre dr. államtitkár Vass József gondolatrendszere címen mélyszántó értekezést tartott Vass Józsefről, a mai kor egyik legnagyobb szociálpolitikusáról. Az államtitkár előadása után a budai dalárda gyászdallal és Himnusszal fejezte be az ünnepséget.

Általános szokás, hogy minden új sorsjáték előtt sok százezer körlevelet küldenek a főaristók a közönségnek, sőt sokan az eredeti sorsjegyet is elküldik előzékenységből, különösen volt üzletfeleknek előre való megfizetés nélkül. Figyelmeztetjük t. olvasóinkat, hogy csak a huzás előtt kifizetett sorsjegyeknek van nyereséjogosultságuk. Nagy hiba és érzékeny kárt okoznak, ha a sorsjegyeket idejében ki nem fizetik, vagy ha nem akarják megtartani, nem küldik azokat vissza azonnal az illetékes helyre.

Egy zacskó magyar földet kért egy amerikai magyar. Vitéz Aranyos József dohányárus a napokban levelet kapott egy amerikai barátjától, a hatvanesztendő Pál Györgytől, aki arra kérte Aranyost, hogy egy zacskó magyar földet küldjön ki számára Amerikába, mert azt akarja, hogy ha meghal, magyar föld legyen a feje alatt. Pál György még a háború előtt vándorolt ki Amerikába, ahol letelepedett s most már unokái is vannak. A gyermekek és az unokák nem engedik, hogy visszatérjen az őshazába s ezért kérte barátját, hogy ha már haza nem jöhet, legalább magyar földben nyugodjon a messzeidegenben.

Újfajta betegség. Ausztriában egy újfajta betegséget fedeztek fel, amely abból áll, hogy a beteg ember bőre alatt mézréteg keletkezik, amely valóságos páncél gyantát veszi körül a testet. A mézréteg befalazza és mozdulatlaná teszi az izmokat és ha erősen kifejlődik, a beteg halálát okozza. Friedrichsheim nevű osztrák városban a napokban egy tizenhétéves fiatalember jelentkezett a kórház orvosánál az új betegséggel. Az orvos megvizsgálta a beteget s úgy találta, hogy a fiatalember vállát, felső karját, térdét és lábszárát teljesen elborította egy kökemény páncélszerű anyag, amely mézszemecskékből áll. A lerakódás szorosan a bőrhöz tapadt és onnan nem távolítható el. Az orvosok Röntgen-kezeléssel próbálták rajta segíteni s a Röntgen-sugarak enyhítették a beteg fájdalmait, sőt állapotában is javulás állott be. A betegség okát eddig nem sikerült megállapítani.

Sofförképző tanfolyam Budapesten. Budapesten a Magyar Királyi Technológiai és Angarvizsgáló Intézet (VIII. József-körút 6. szám) rendezésében október hó 27-én este 7 órakor állami gépjárművezetőképző tanfolyam nyílik. A tanfolyamra való felvétel végett a tanfolyam igazgatóságához kell fordulni. Beiratás naponként délelőtt 9 és 1 óra között.

Felmentették egy arzéngyilkossággal vádolt asszonyt. A szolnoki törvényszék október 3-án tárgyalta idősebb Rab Lászlóné, Szilágyi Emília hatvanhatéves tiszakürti asszony bűnperét. A vád szerint Rabné 1926 novemberében borban beadott arzénrel megölte második férjét, Szakács Dánielt. Az orvos szakértők véleménye szerint Szakács halálát valóban arzénmérgezés okozta, azonban Rabné tagadta a gyilkosságot. A törvényszék rövid tanácskozás után felmentette Rab Lászlónét az ellene emelt vádak alól, mert igaz, hogy Szakács halálát arzénmérgezés okozta, de a törvényszék semmi bizonyítékot nem talált arra nézve, hogy a férfit tényleg Rab Lászlóné mérgezte meg. A királyi ügyész felebbezett a felmentő ítélet ellen.

Kötél általi halált kapott a sárkereszturi rablógyilkos. Még ez év májusában történt, hogy Sárkeresztur község közelében az országuton vérbefagyva találták Huszár István gazdálkodót. A nyomozás megállapította, hogy a gazdálkodót Falusi Sándor legény gyilkolta meg, még pedig olyan módon, hogy több ütessel félholtra verte, majd pedig késével átmetsette a nyakát. A legény a Huszár zsebeiben levő 1155 pengőt elrabolta. Falusi Sándor bűnügyét szeptember utolsó napjaiban tárgyalta a székesfehérvári törvényszék, amely a gyilkost emberölés és rablás büntette miatt kötél általi halálra ítélte. Falusi felebbezett az ítélet ellen.

Mustoskádba fulladt egy gazda. Szokol János bényei gazdaember szűretelés közben egy huszektoliteres mustos kádba zuhant és belefulladt. A szerencsétlenül járt gazda a mustot akarta megnézni, azonban elszédült és belezuhant a kádba, ahol halálát lelta.

Uj kedvezmény vendégeinknek!

Ezen lap előfizetőinek meglegedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menüt kivéve) módunkban van a **Vasárnap** kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján továbbra is biztosítani!

Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szobarendelését K é 1-5 á r o m nappal előbb velünk közölni.

PARK-szálloda Budapest
szemben a Keleti-pályaudvar érkezési oldalával.
(Nincs kocsiköltsége.)

SZIVÁRVÁNY.

Jancsi bravurja.

Jancsi apró, tömzsi kis legény volt s nem volt a világon olyan dolog, amihez nem értett volna. Csodadolgokat tudott mesélni.

Egyszer azt mesélte, hogy matróz korában, — mert minden volt, amit csak el lehet képzelni — mikor a tengeren utaztak s a kapitány eleresztette a vasmacskát, hát egyszerre csak a vasmacska láncán mászott ám felfelé egy ijedt, bozontos ember. A kapitányt kereste és kétségbeesetten kérte, hogy huzassa fel a vasmacskát, mert az éppen a háza ajtajába esett s a felesége nem tud elmenni babot szedni.

Ekkor tudta meg, hogy a tenger fenekén is látnak embereket.

A munkában nem nagyon szerették, mert tudták, ha mesélni kezd, megáll a dolog.

Most is ott álltak az akádfa alatt és Jancsi azt állította, hogy két méter magas rudat átugrik úgy, hogy ahhoz hozzá sem ér, még csak nem is csíszkálja.

Az emberek a fejüket csóválták.

— Beszéd az csak, Jancsi!

De Jancsi megmaradt az állítása mellett.

Az öreg csősz akkor ért a fa alá. A faluból jött az asszonyával. Jó kedve volt, mert a malacot jól eladta. Egy kis bor is gőzölgött benne. A jó vásárra áldomást ittak.

Amint meglátta a csoportosulást, a csoportosulás közepén meg Jancsit, mindjárt tudta, hogy mi lehet ott. De azért megkérdezte:

— Mit beszél a Jancsi?

— Azt állítja, — felelte a hozzá legközelebb álló ember — hogy két méter magas rudat átugrik úgy, hogy hozzá sem ér, még csak nem is csíszkálja.

A csősz behajította a nyakát:

— Két méter magasat-e? — kérdezte majdnem énekelve.

— Azt ám! — állította Jancsi.

— Rettenő nagy az!

— Mégis átugrom, — erősködött a legény s a csősz felé fordult. — Nem hiszi el?

A csősz a fejét rázta:

— Azt már nem!

— Fogadjunk!

— Mibe?

— Tíz pengőbe!

A csősz fütötte a bor, beleegyezett.

— Állom!

— Tegye le a tíz pengőt a fa alá.

A csősz a malac árát a fa alá tette.

Most a szekérről levették a vendégoldalt. Arasszal kimérték. Három méter volt.

Jancsi legyintett:

— Nem baj! — mondta hetykén. — Ha két méteres rud nincs, három métereset is átugrom. Egy méter már ide, vagy oda. Nem számít a tudományom mellett.

Azzal szépen lefektette a három méteres rudat a földre, aztán átugrott rajta. A tíz pengőt pedig ugyanakkor felkapta a fa alól, hogy az az övé, mert a fogadást megnyerte és futásnak eredt.

Az emberek nevettek.

Hanem a csősz nem hagyta magát. Ha Jancsi futott a tíz pengővel, ő meg futott utána a farkós bottal s mivel elérni nem tudta, a fordulónál utána suhintotta a farkósbotot s úgy lábón trafálta vele Jancsit, hogy az menten sántítani kezdett. Három hétig sántított, mint a törött lábú kutya.

De a tíz pengő az övé maradt a magasugrásért.

NYÁRY ANDOR.

Rheumás!?!...

Még ma rendelje meg a **CZAKÓ**-féle törvényesen védett és engedélyezett

JUNÓ-SZESZ ÉS KENŐCS

orvosilag kipróbált háziszereket, amelyet rheuma, csusz, ischiás, zsába és köszvényél; megfázás vagy megerőltetésből eredő fájdalomnak bámulatos gyorsan és eredményesen használnak. Egy adag elegendő, melynek együttes ára P 11.— használati utasítással. Szétküldés postai utánvétellel.

Isteni Gondviselés Gyógyszertár,
Budapest, VI., Király-utca 88 B szám.

Hamisítják a The Champion kerékpárokat. *Láng Jakab és Fia* budapesti kerékpárkereskedő cég — a The Champion-kerékpárok magyarországi kizárólagos egyedárusítói — már régebben észrevette, hogy hamis The Champion védjeggyel ellátott kerékpárok vannak az országban forgalomban, azonban a forgalombahozóknak ezidáig nem sikerült nyomára jutni. A napokban azután egy becsapott vevő a fenti cégnél akart vásárolni egy új csapágytengelyt kerékpárjához, ami nyomra vezette a céget a hamisítványok terjesztőjéhez. Az ügyészség a mai napon három budapesti cégnél foglalt le hamisítványokat és megindította ellenük az eljárást.

Felakasztotta magát egy halálra ítélt rab a fogházban. Szeptember hó 30-án a pestvidéki királyi ügyészség Budapesten levő fogházában felakasztotta magát *Maró Menyhért* gazdálkodó, akit a bíróság gyilkosság miatt halálra ítélt. *Maró* 1928. év tavaszán a mezőn megölte anyósát és ötvennyolc készszerűséggel megölte. *Maró* Menyhértet a törvényszék gyilkosság miatt kötélfaltali halálra ítélte. Most került volna az ügye a Tábla elé. *Maró* azonban nem várta meg az ítéletet, önkézevel vetett véget életének s cellája fűtőtestére nadrágszíjával felakasztotta magát.

Három halálos baleset az erjedő musttól. *Kövesdi* István nyolevankétéves réri földműves a napokban borospincéjébe ment, hogy onnan italt hozzon fel. Az erjedő musttól *Kövesdi* rosszul lett s összeesett a pincében. Két veje: *Bátori* Máté és *Bárdos* Dániel segítségére siettek, azonban az erjedő musttól ők is eszméletüket veszítették. A házbeliék lármájára a szomszédok összereseglettek és kilhozták a három férfit a borospincéből. *Bátori* és *Bárdos* nagynehezen eszméletre térítettek. *Kövesdi* azonban meghalt. — A forrásban lévő must *Tolnán* is halálos szerencsétlenséget okozott. *Fojdi* Józsefnek tolnai asszony lement a borospincébe, ahol 3 hordó must erjedt. A mustból előtörő gázoktól az asszony elvesztette eszméletét s mire családja rátalált, már halott volt. — *Kindornai* Lajos cserépalui kertész hét éves kislfia betévedt az egyik nyitott pincébe. A pincében forrásban lévő must volt s a keletkező gázoktól a gyermek megfulladt. *Mire* észrevették, már halott volt.

T. Előfizetőinkhez!

Nyilvántartásunk átvizsgálása során sajnálatlalt állapototuk meg, hogy t. Előfizetőink jelentős hányada hátralékban van az előfizetési díjakkal. Bár teljes mértékben tisztában vagyunk a falvak lakóinak szomorú helyzetével, nem térhetünk ki előle, hogy t. Előfizetőinkhez szerény kérést ne intézzünk. Bizalommal és szeretettel arra kérjük a „Vasárnap” olvasóit, nyújtsanak módot arra, hogy a falvak nagy érdekeiért végzett munkánk folytonossága fennakadást ne szenvedjen. A „Vasárnap” előfizetési díjakból tartja fenn magát; az tehát az előfizetési díjak pontatlansul, öt-hat hónapok késedelemmel érkeznek pénztárunkhoz, szenved a munka zavartalansága. Ismételjük, hogy nagyon jól ismerjük a falusi nép sulyos anyagi nehézségeit; tudjuk azt is, hogy a nagy dologidőben sok olvasónknak nem volt ráérő ideje az előfizetési díjak postára adásával bibelődni, mégis — bármennyire nehezünkre esik is — kénytelenek vagyunk tisztellel megkérni mindenkit, hogy aki csak teheti, rendezze hátralékos előfizetését, mert nem szeretnők, ha a lap küldését be kellene szüntetnünk. Kérjük tehát a t. hátralékos Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat szíveskedjenek eljuttatni hozzánk.

Bizunk abban, hogy olvasóink nem minősítik zakdatásnak kényszerű kérésünket, hanem megértéssel és jóindulattal nyújtják felénk segítő kezüket, csak úgy, mint eddig.

A „VASÁRNAP” KIADÓHIVATALA.
Budapest, VIII., József-körút 5.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Szomszédom gabonáját, szénáját és egyéb terményeit nyitott kéményű házamhoz igen közel rakja, ami állandó tüzveszélyt jelent és rettegést okoz. Hová forduljak? 2. Lehet-e tanu peres ügyben a tizennégy éves rokonleánygyermek? (P. M., Gy.) — **Felelet:** 1. A tűzveszélyre a községi előljáróság figyelmét fel kell hívni, annak kötelessége intézkedni. A főszolgabíró urnáit pedig a szabálytalan betakarodás, illetve lerakodás miatt feljelentést tehet szomszédja ellen. 2. A tizennégy éves leánygyermek a bíróság előtt nem eskethető meg. A rokonsági kapcsolatot a vállomás mérlegelésénél mindenestre számításba jön.

Kérdés: Fiam huszonkét éves, asztalossegéd és már másfél éve a fővárosban dolgozik. Kötele-e majd a toborzásra hazajönni. Az utköltés husz pengő és az utazással esetleg el is részt veheti munkahelyét. Nem büntetik-e meg, ha nem jön haza? 2. Másik fiam huszonhét éves. Két évvel ezelőtt tanulta ki a cipész-mesterséget. Azóta több helyen alkalmazták, de csak néhány hétre, mert amikor munkakönyvét át akarta adni, elbocsátották. Önállósítani szeretné magát, lehetséges-e? (A. N., 11540. sz. előfizető.) — **Felelet:** 1. Irja meg fia helyzetét az illetékes hatóságnak, ahonnan toborzásra szóló értesítést megkapta. 2. Forduljon az elsőfokú iparhatósághoz (szolgabírói hivatal). Kérésében mondja el mindazokat az okokat, amit levehessen elősorol.

Kérdés: Az árvaszékenél volt pénzemét hadikölcsönbe fektették. A hadikölcsön után tartályt kaptam járulékat, az idén nem. Hová forduljak? (D. J., Újkirgós.) — **Felelet:** Forduljon az illetékes pénzügyigazgatósághoz, ott sűrűsse meg a segély kiutalását.

Kérdés: 1. Hol lehet diót értékesíteni? 2. Van-e a házfelügyelőknek valamilyen egyesületük Budapesten, ahol házmasteri állást kérhetek? (F. M., Ácseszér.) — **Felelet:** 1. Forduljon a Háztartás Szövetkezet Központjához, Budapest, IX., Közraktár-utca 30., vagy a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetéhez, Budapest, IX., Mester-utca 15. 2. Budapesti Házfelügyelők Egyesülete, VII., Erzsébet-körút 36. szám alatt van. A keresztényszocialista munkások szakszervezete is foglalkozik ilyen állásajánlással, forduljon talán ide is. A szakszervezet címe: Budapest, VIII., József-utca 61.

Kérdés: 1. Kajszinbarackfáimnak fiatal ága minden évben virágzás után elszárad. A fából mézgaszerű folyadék csurog. Mi a baja a fának, hogy védekezem a betegség ellen? 2. Menyőnyibe kerül egy göröcső és hol lehet beszerezni? (H. S., János-halma.) — **Felelet:** 1. A gyümölcsfák mézgásodása esetében a védekezés abban áll, hogy a téli hónapokban az összes beteg részeket az egészséges fatestig gondosan eltávolítjuk és eltávolítjuk a sebhelyeket és ágasokat pedig faviasszal, kőszénkátránnyal vagy bigított gyümölcsfa-karbolinummal (dendria) bekentjük. Ha a talaj mézszegény volna, akkor a talaj is megszennőd. 2. Egy göröcső ára a minőség szerint 400—1000 pengő. Egy földmivesember nem tudná kihasználni e drága műszert. Egyébent beszerezhető Calderoni (Budapest, IV., Váci-utca 50.), Relchert, (Budapest, VIII., Űllői-út 12.), optikus cégeknél.

Kérdés: 1. Nyujkjaim lábán meszes bevonat képződött. Mi ennek az oka, s hogyan védekezem meg az állatoktól a betegséggel szemben? 2. Hol értékesíthetem az ócska kékítő, sósborszeszes és tintás üvegeket? 3. Hol vannak ingyenes téli tanítványok? 4. Hol kell jelentkezni, ha valaki a telefonistákhoz szeretne menni? (O. P., Drávaszent.) — **Felelet:** 1. Tyukjainak lába rühes. A rühatkákat kell tehát elpusztítani. Előbb lábukat zöldszanonnal kell bekenni, hogy a vastag varrak lemorzsolhatók legyenek, azután pedig 2—3 naponként petrolummal kengetni addig, míg a lábszár természetes simaságát meg nem kapja. 2. A háztól-

nak kell eladni. 3. Bizonyára a téli gazdasági iskolákra gondol. Ilyenek vannak Hajdudorogon, Szekszárdon, Nagykőrösön, Kisújszálláson, Hajdunánáson, Orosházán, Cegléden és Szombathelyen. Irjon talán a szekszárdi iskola igazgatóságához és kérdezze meg, hogy mekkora az élelmezési díj? 4. Ha a katonasági telefonosztágra gondol, úgy az idevaló felvételt végezt a jelentkezős alkalmával mondja meg, hogy a telefonosztághoz akar kerülni. Kérelmét előképzettségével indokolja meg. Ha a m. kir. póstánál, mint telefonkezelő, vagy pedig szerelő akar elhelyezkedni, úgy forduljon az illetékes postaigazgatósághoz, vagy pedig a m. kir. postavezérgazgatósághoz, Budapest, I., Krisztina-körút 12. szám.

Kérdés: Hány kilogramm rögálló szükséges egy méter mézsa buza pácolásához? (M. J., Kíssörnye.) — **Felelet:** Tegyén egy hektoliter vízbe egy kilogramm kékállatot, ez elegendő lesz a csávázáshoz a Linhardt-féle csávázási módszer szerint, mint ezt a Vasárnap 39-ik számában „A csávázás hibái“ című cikkben közzé tettük.

Kérdés: Hol lehetne értékesíteni az idei termésű jófajta vöröshagymamagot? (F. N. K., Szent.) — **Felelet:** Kínálja megvételre valamelyik nagyobb magkereskedésnek, így például a Mezőgazdák Szövetkezetnek, Budapest, V., Alkotmány-utca 29., a Hangyának, Budapest, IX., Közraktár-utca 34., Mauthner Ödön Magkereskedelmi R. T.-nak, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 33., Monori Magkereskedésnek, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 3., Fekete Testvéreknek, Budapest, V., Sas-utca 1., Földes Győző R. T.-nak, Budapest, V., Zrínyi-utca 14.

Kérdés: 1. Hogyan kell szárítani a csiperkegombát, napon vagy pedig mesterséges szárítással? 2. A piacer készített gombát meg kell-e hámozni? Hol lehet értékesíteni a szárított gombát? (K. J., Tiszokarád.) — **Felelet:** 1. 2. A csiperkegombát szárítás előtt mosni vagy hámozni nem kell. Vagdossuk össze 1—2 centiméteres kockákra s ezeket szárító deszkákra terítsük szét, persze egy rétegben. A szárítódeszkákat azután a tűzhely feletti polera, vagy a már nem forró tűzhelyre, esetleg a szabadba rakjuk ki. 60 foknál melegebb helyen ne szárítsunk! Legjobb szárítási meleg, szellős hely. Éjjelre okvetlenül meleg helyre (tűzhely fölé, fűtött szobába stb.) helyezjük a szárító kereteket. 3. Ajánlja fel valamelyik gomba vagy pedig zöldségkereskedésnek. Ilyenek: Szerencs József, Budapest, IX., Központi Vásárcsarnok; Mihályi József, IX., Központi Vásárcsarnok. Gombát vesz még Budapest Székesfőváros Községi Élelmiszerüzeme, Budapest, IX., Soroksári-út 58. Továbbá a Háztartás Fogyasztási Szövetkezet R. T., Budapest, IX., Közraktár-utca 32.

Kérdés: 1. Szőlőm egyforma fekvésű és teljesen azonos kezelésben részesül minden tőke, mégis minden esztendőben huszonkét sor szőlő hamvas, a többi pedig nem, mi ennek az oka? 2. Hogyan tudnék házilag készíteni baromfikeltető gépet? Honnan sajtíthatom el a baromfikeltető ismeretét? (S. J., Nagypall.) — **Felelet:** 1. A huszonkét sor szőlő biztosan más feltételű való. 2. Kellő szaktudás nélkül baromfikeltetőgépet nem igen tud készíteni. Különben is ma már oleón több, igen jó gyártmányú gépet vásárolhat. Tudunkkal részletfizetésre is kaphat keltetőgépet. Kérjen árajánlatot Dinner és társa cégtől, Budapest, VI., Hajós-utca 13. A mesterséges keltetésre és csirkenevelésre vonatkozóan bőveges utmutatást talál a következő könyvekben: Winkler János: „Mesterséges keltetés.“ Ára: 1,20 pengő. Winkler János: „Mesterséges csirkenevelés.“ Ára: 2,40 pengő.

Kérdés: Göblyömmnek nincsen étvágya, mit adjak az állatnak, hogy jobban egyen és így hízzon is? (S. J., Somogyas.) — **Felelet:** A göblyő biztosan beteg és ezért nincs étvágya. Nem étvágyjavítóra van tehát szükség, hanem állatorvosra, ki megállapítja, hogy miféle belső betegség miatt beteg a göblyő és ezt kell az ő előírása szerint orvosolni. A betegség elmúltával megjön az étvágy is.

Kérdés: A Belgiumban lévő magyar konzul címét szeretném megtudni. (Előfizető, Balatonmária.) — **Felelet:** A Belgiumban lévő magyar királyi követség címe a következő: Légation Royale de Hongrie, Bruxelles, Rue-Vilain XIV., 17/a. A belgiumi magyar konzulátus címe pedig: Consulat Royale de Hongrie, Anvers (Antwerpen) 119, Avenue de France.

Kérdés: Baromfityénésztről és a keltetőgépek szerkesztéséről szóló könyvet szeretnék vásárolni. Hol kaphatok ilyet és mi a címe? (B. J., Tömörkény.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunk megkaphatja Winkler János: „Baromfityénésztről“ című könyvet, amelynek ára 6,40 pengő. Egyébként olvassa el S. J., Nagypall kérdésére adott válaszukat. Jó baromfityénésztről szóló könyv még Bakos L.: „Gazdasági baromfityénésztről“ című könyve, amely kiadóhivatalunkban 12 pengőért kapható.

Villanyerőre berendezett homora borotva köszörülés

Alapítási év
1897

Angol és solingeni finom acélú raktár

FLASNER LAJOS késműves és

műköszörülés

Budapest, VIII., József-körút 17. szám.

Köszörülés és javítás olcsó áron. Lónyirógépek javítása és elacása.

Videki rendeléseket 24 órán belül eszközöl.

Ezt a hirdetést vájja ki és vásárlásnál mutassa be. Kedvezményben részesül

A FÖLDOSZTÁS.

— Népszínmű három felvonásban. —

Irta: ifj. K. Kálmán Sándor nógrádverőcei kispapja.

A darabot a „Vasárnap“ műkedvelő-olvasói a szerző engedélyével díjmentesen előadhatják.

(23. közlemény.)

CSORBA: Mit törődik kend a máséval, fiatal még mind a kettő.

JÓZSI: Az a baj, az a baj. Nem jót jósol az öreg Viki bácsi. Bizony, bizony.

CSORBA: De a lószerszámban megbízik, hogy jó lesz.

JÓZSI: Bizony, bizony.

JÓZSI: No lám, no lám. (Egyedül.) Egészen jól megy. (Veszi a korszót, iszik.) Nem is rossz mesterség.

VIII. JELENET.

JÓZSI, RÓZSI, MAJD ÖRZSI.

RÓZSI (bátról): Mondja csak, öregur, itthon vannak a birók?

JÓZSI: Kezit csókolom, nagysám. Bizony, bizony nincsenek itthon.

RÓZSI: Hova mentek?

JÓZSI: No lám, no lám, nem kötötték az orromra. Tesék leülni, oda az asztalhoz, talán haza jönnek még máma. Bizony, bizony.

ÖRZSI (kélép a házból): Isten hozott, Rózsikám!

RÓZSI: Örzsikém, de jó, hogy itthon vagy: Segíts rajtam.

ÖRZSI: Mi bajod, Rózsikám, miért vannak könnyek a szememben?

RÓZSI: Szeretnék meghalni, szégyenlem magam mindenki előtt.

JÓZSI: No lám, no lám.

RÓZSI: Nem bírom ki, Örzsikém! Édesapám kiüldöz a világból. Le akarja tépni a ruhát, a másik pereben meg anyust akarja az én ruhámba felöltöztetni.

JÓZSI: No lám, no lám.

ÖRZSI: Miért?

RÓZSI: Oh én szerencsétlen. Mert Ali becsapott bennünket.

Örzi: Látod, látod, Rózsikám, miért is kezdél vele?

JÓZSI: Bizony, bizony.

RÓZSI: Tudom, hogy rosszul csináltam, de azért még sem kellene úgy csinálni velünk. Szegény édesanyám. (Zsebkendőjével eltakarja arcát, sir.)

ÖRZSI: Ne sirj, Rózsikám, panaszkodj ki magad, aztán majd én ellátlak tanácsal. Ne félj, jóra fordul minden.

JÓZSI: Bizony, bizony.

RÓZSI: Azt mondta édesapám, ha már cégérré tettük a házát, máma megmutatja háza csúfítóit a falnak. Édesanyám fejére rányomta a kalapomat, de előbb egy tollusepítőt tüzött melléje.

JÓZSI: No lám, no lám.

RÓZSI: Szegény édesanyám, nem is mert ellenkezni. Azután pedig, hogy én vetkőződjem le, mert azt mondja, úgy se kell már a mai nőknek a ruha, meztelenül akarnak járni.

JÓZSI: Bizony, bizony.

ÖRZSI: Szent Isten.

RÓZSI: Igy akart bennünket elhajítani a földesur temetésére. Azt mondta, legalább azért a kis pénzért, amit Ali elvitt, egy kis gyönyörűséget szerez magának kárpótlásul.

JÓZSI: No lám, no lám.

ÖRZSI: Szigorú büntetés volna.

RÓZSI: Bottal állt elénk, mink meg könyörögtünk, sirunk. Nem használt, már úgy volt, hogy meg is üt. Ekkor kopogtak az ajtón. A keresztapám lépett be. Az egy kleszt lecsillapította. Így aztán sikerült ellépnem. Eljöttem hozzád. Ha esetleg keresne, ide nem jön, mert tudja, hogy nem szoktam idejárni.

ÖRZSI: Elég sajnós, no de nem baj. Fő az, hogy itt vagy. A temetésre mink is elmegyünk mindnyájan. A Zoli is eljön ide, gyere be velem a szobába, legalább addig elintézem a dolgokat. Csak arra az egyre kérlek, hogy szót fogadj nekem mindenben.

RÓZSI: Mindent megcsinállok, csak jóra forduljon minden. Hisz már közel álltam ahhoz, hogy öngyilkos leszek.

ÖRZSI: Nagy csacsi vagy te, Rózsikám. (Bemennek.)

JÓZSI: Bizony, bizony! (Egy kis szünet.) A Zoli is eljön ide. (Homlokához kap.) Jól megy minden. (Ceruzát, papírt vesz elő a zsebéből.) Ha az Isten is úgy akarja mint én, meglesz még máma. (Neki fog írni a padjára. Egy kis szünet.) Mintha az ő írása volna. Szerencse, hogy a kézjírásukat, az írásra vonatkozólag kipuhítottam. Ugy. Most jön a másik. (Másik papírt vesz elő.) Most már csak az alkalom kell. (Ir, egy kis szünet.) Ez is megvan. Egyik az urfié, a balba. (Zsebre teszi az egyik levelet.) Ugy. A másik meg a jobba. Igy. Most már erre iszom egyet. (Veszi a korszót, szik.)

IX. JELENET.

JÓZSI, SZŐRÖS.

SZŐRÖS (bejön jobbról): Egészségre, öreg!

JÓZSI (leveszi a szájáról): Köszönöm. (Félre.) A Peti! Az Isten küldte ide.

SZŐRÖS: Igy már aztán ki lehet bírni.

JÓZSI: No, hogy ne irigyelje az ur, még van benne, tessék. (Odaadja neki.)

SZŐRÖS: Isten éltesse. (Iszik.)

JÓZSI (félre): Csak két percig ki ne hozza valamelyiket az ördög.

SZŐRÖS: Kapás, karcos, de azért jólesett.

JÓZSI: Ihatna még többet is, ha akarna.

SZŐRÖS: Még hogy akarnék?

JÓZSI: Mi járta gyütt ide a bíróhoz?

SZŐRÖS: Megtudakolni, hogy mikor fognak neki az új házam építéshez. Mert ha hamarosan neki fognak, nem meseltetem már azs öreget.

JÓZSI: Nem Szőrös Peti zenész urhoz van szerencsém?

SZŐRÖS: Azs vagyok, kérem.

JÓZSI: No, akkor ne menjen be hozzá, mert a kőművesmester van itt nála. A költségvetést csinálják meg a maga házára.

SZŐRÖS: Jaj, csak volna egy liter borra pizsem, de nagyot mulatnék!

JÓZSI: Nézze, Peti barátom, annyit fizetek egy jó óra mulva, amennyit meg bir inni. A szolgálat érte, amit tesz nekem sokat ér, magának meg csak annyit, hogy elszalad majd valakiért vagy ötven lépésre.

SZŐRÖS: Itt a kezsem. (Kezet fognak.)

JÓZSI: Most kimegy, oszt itt tartózkodik a közelbe. Mikor én fűttenyek, akkor itt terem.

SZŐRÖS: Irtem, irtem, de miről van szó?

JÓZSI: Majd aszt is megtudja, de már menjen is.

SZŐRÖS: De nagyot fűttenyen!

JÓZSI: Még a süket is meghallja!

PETI (elmegy balra).

JÓZSI: Haladunk, haladunk. Nem is gondoltam volna, csak puhatóldozni jöttem. Még megérem, hogy... (Fűtgyűrészt hallatszik kintről, leül vissza a padjára, neki fog dolgozni.)

(Folytatjuk.)

Földbirtokosok figyelmébe! Akik rövidesen jelentkeznek, azoknak még 30 holdon felüli birtokra folyósítatunk 7 és fél százalékos típusú törlesztéses kölcsönt. Rövidebb vagy hosszabb időre. I., II., III. helyű nagykamatu tartozásokat illetékméltóan bekonvertálunk. — Helyszini becalás nem kell. Ingyen felvilágosítást nyújt: **Agrária Részvénytársaság** Budapest, Erzsébet-körút 2.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Október hó 12-én, vasárnap.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Jászdózsza, Hódmezővásárhely, Kunhegyes. — Kirakodóvásár: Elek. — Ló, marha- és sertésvásár: Kiskunlacháza.

Október hó 13-án, hétfőn.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Ape, Bata, Beesehely, Búdszentmihály, Gyömrő, Jászsalszentgyörgy, Szakmár, Kiskőrös, Körmen (sertésvásár bizonytalan), Lepsény (sertésvásár bizonytalan), Mihályi (sertésvásár bizonytalan), Morhás, Nagyabajom (sertésvásár bizonytalan), Nagydorog, Nagykőrös, Mágocs (sertésvásár bizonytalan), Noszop (sertésvásár bizonytalan), Ócsa, Ozora (sertésvásár bizonytalan), Pécsvarad, Rajka, Rácalmás, Riese, Selye, Szulok (sertésvásár bizonytalan), Tápíószele, Tiszánána, Tura, Vác. — Kirakodóvásár: Kiskunlacháza, Ózd, Hódmezővásárhely.

Október hó 14-én, kedden.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Kéty, Tápíóbieske. — Sertés- és kirakodóvásár: Borsodnádás.

Október hó 15-én, szerdán.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Csetény, Erdőtelek, Keresztiget, Nyárad, Rum (sertésvásár bizonytalan), Somogyvár (sertésvásár bizonytalan), Szakál, Székesfehérvár, Tiszabercel. — Sertés- és kirakodóvásár: Rudabánya.

Október hó 16-án, csütörtökön.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Császárs (sertésvásár bizonytalan), Keszthely (sertésvásár bizonytalan), Zánka.

Október hó 17-én, pénteken.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Csenger, Veszprém. — Marha- és sertésvásár: Szarvas.

Október hó 18-án, szombaton.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Csanádpalota, Szalkszentmárton, Szenna (sertésvásár bizonytalan), Szentlőrinc, Szőlősgyörk (sertésvásár bizonytalan). — Lóvásár: Szarvas. — Sertésvásár: Kistelek. — Marha, sertés- és kirakodóvásár: Szentgotthárd.

TRÉFÁK

A legnagyobb szemtelenség.

Blauékhoz becsönget egy mérges hitelező. A csöngetésre maga Blau nyitja ki az ajtót.

- Blau urat keresem, — mondja a látogató.
- Nem vagyok idehaza, — feleli nyugodtan Blau.
- Hogy-hogy nem vagyok idehaza? . . . Ezt nem értem.
- Mi van ezen nem érteni való? Hátha a cseléd nyitott volna ajtót és az mondta volna, hogy én nem vagyok idehaza, annak ehltte volna?
- Igen.
- No hallja, — fakad ki Blau — ez a legnagyobb szemtelenség!

A mai gyerek.

Móricka: Tanító ur kérem, haza szeretnék menni. Nem jól érzem magamat.

Tanító: Nem jól érzed magad? Hol?

Móricka: Az iskolában.

Örvendetes családi esemény.

- Mit csinál kedves neje önagsága?
- Köszönöm. Örvendetes családi esemény előtt állunk.
- Gratulálók! Igazán?
- Igen. Holnap lesz itéletelhirdetés a válópörünkben.

Amire még nem volt eset.

- Oh, mi nem veszeksünk soha. Az én drága uracsám mindig belátja, ha nincs igazam.
- És ha igazam van?
- Arra még nem volt eset.

Kinek van igaza?

Kohnnak volt egy ripacos, kancsal, ferde leánya, a Málcsi, akinek volt tízezer pengő hozomány. És mivel volt hozomány, kéri is jelentkezett. Kohn ur azonban kikoszorázta. Az mondta neki:

— Nézd, fiam, aki az én ripacos, kancsal, ferde Málcsikámat hajlandó feleségül venni, az egy komoly ember. Egy ilyen rongy fráternek azonban, mint te, én nem adom a Málcsikámat.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

O. P. Drávaszent: Valamelyiket viszontlátja. — B. A. Somló-vásárhely: Sajnálattunkra, képrejtvényt — a klisékészítés költséges volta miatt — nem közölhetünk. Másfajta rejtvényt kérünk. — Ifj. N. L. Szendrő: Akad köztük közölhető. — G. J. Máty: A második jó. Ha olvasóink beküldenek jó keresztrejtvényt, szívesen közzéteszük. — D. M.: Egyik sem alkalmas a közlésre. — M. J. Pincehely: Köszönjük szíves ígértét az előfizetők gyűjtésére. Ha olyan közleményeket küld, melyek közérdekűek, szívesen helyet szorítunk nekik. — K. B. Zádorfalva: A versek nem közölhetők. Valamelyik rejtvényére sor kerül. — L. P. Kiskundorozsma: Mély szomorúsággal olvastuk lemondó levelét. Sajnos, ilyet sűrűn hoz számunkra a posta. Valamit azonban mégsem értünk. Ön is, társai is, arra kérnek bennünket, hogy dolgozzunk tovább is a gazdátársadalmi érdekében, sőt fokozzuk, erősítsük ezt a harcot. Ugyanakkor azonban Ön is, társai is, elhagynak bennünket és gyöngyözik erőnket. Ez valahogy nincs jól. Önök saját maguk dobják el kezükből a fegyvert. — Ifj. M. L. Tiszvárs: Közlünk belőlük. — L. V. Kisujszállás: Jó, de alig fogja valaki megfizetni. — Sz. I. Geneshátpuszta: Jók. — Az Újság, Szamosbecs stb. rejtvények beküldését arra kérjük, közölje velünk a nevét. — Ifj. J. A. Dudar: A rejtvényül választott mondat nem jó. Mászt kérünk. — Ifj. Cs. N. J. Káposzentbenedek: Nemokára. — H. A., Szerencs: Cikkét — sajnálattunkra — nem közölhetjük. A mai rohanó, eseményekkel, várakozásokkal, miértekkel terhes időkben nincs terünk arra, hogy egy ilyen nyugalmatlan szemlélődő írának helyt adjunk. Ön nem érzi a földmivelőnép lejutottságát, rettenetes sorsát és szörnyű küzdelmét? Miért nem ilyesmit vet papírra?

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak október hó 6-án.)

GABONATÖZSDE.

KÉSZÁRUPIAC.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza tiszavidéki 77 kg-os 15.40—16.05, 78-as 15.55—16.20, 79-es 15.70—16.45, 80-as 15.80—16.15, 81-es 15.80—16.85, felsőtiszai 77 kg-os 15.25—15.45, 78-as 15.35—15.55, 79-es 15.45—15.65, 80-as 15.60—15.80, 81-es 15.60—15.90, jászági 77 kg-os 15.25—15.50, 78-as 15.40—15.60, 79-es 15.55—15.75, 80-as 15.65—15.85, 81-es 15.65—15.95, fejmegyei 77 kg-os 15.10—15.30, 78-as 15.25—15.45, 79-es 15.40—15.60, 80-as 15.50—15.70, 81-es 15.50—15.80, dunántúli 77 kg-os 15.10—15.30, 78-as 15.25—15.45, 79-es 15.40—15.60, 80-as 15.50—15.70, 81-es 15.50—15.80, pestvidéki, bácskai 77 kg-os 15.10—15.30, 78-as 15.25—15.45, 79-es 15.40—15.60, 80-as 15.50—15.70, 81-es 15.50—15.80, más 8.35—8.55. — Árpa, takarmány, elsőrendű 12.50—13.25, közép 12.00—12.25, sörárpa fm. 18.50—20.00, egyéb 14.50—16.75. — Köles 10.50—11.50. — Zab, elsőrendű 15.50—16.50, közép 15.00—15.25. — Tengeri, tiszavidéki 14.75—15.00, dunántúli 14.75—15.00. — Repce, új 25.50—26.00. — Korpa 7.10—7.20 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC.

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például augusztusban márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza októberre 15.65—15.66, márciusra 17.05—17.06. — Rozs októberre 9.80—9.81. — Tengeri májusra 12.80—12.82 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön cég jelentése.) Lucernamag ára jó kínlat és élénk kereslet mellett nem változott. A magasabb árak következtében a külföldi vetők továbbra is tartózkodók és így a kivitt kereslet gyenge. Lóheremagban a helyzet változatlan, több nagyobb uradalmi tétel került eladásra; a kitűnő franciaországi termés folytán külföldi kereslet még alig mutatkozik. Szószabukéknak bel-

földön jó kereslete van, ára nem változott. *Biborhere* üzletlen. *Tavaszi* búkkönyben a forgalom csekély, ára nem változott. — *Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének* hivatalos jegyzései száz kilónként, nyersárúért Budapest: lucerna 130—160, löhere 90—100, tavaszi búkköny 16—18, fehérehere 140—170, ősziborsó 32, panonbúkköny 42, szőszbúkköny 45, vörösköles 18, muharmag 20 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 50—52, duplanullás finom tészatalisz 42—46, nullás 42—46, kettős főzélisz 38—44, négyes kenyérlisz 36—38 fillér kilogrammonként.

Abrraktakarmányiac. Árpakorpa 11, borsóhéj 11.50, borsókorpa 11.50, buzakonkoly 8, buzakorpa 7.50, buzatakarmányliszt 11, konkolydara 10, lenmagpogácsa 20, napraforgópogácsa 15, repecpogácsa 12, répaszelet, szárított 8.50, rozskonkoly 8, rozskorpa 7.50, rozsoos 8, rozstakarmányliszt 11, szójabab pogácsalisz, nagyban 24, szójabab pogácsalisz, kisebbben 26, tökmagpogácsa 18.50 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagyban árak: Wohltmann 4—4.25, az étkezési Krüger 3.50—3.75, az étkezési Elléért 5—5.25, a nyári róza 9—11, az őszí róza 7—8 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 6.70—8.75, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 5—6.50, sarjuszéna 6. muharszéna 8—9.50, lucernaszéna 10—10.50, alomszalma, elsőrendű 3.80—4, alomszalma, másodrendű 3.10—3.40, zsupszalma 5.50 pengő métermázsánként.

Alomtözegek tépve, bálákban 3.77, alomtözegek tépve, ömlesztve 2.73 pengő métermázsánként.

Szürőmarhavásár. Fűz borjúk, belföldi szópós, elsőrendű 1.40—1.50, kivételesen 1.56, másodrendű 1.20—1.38 pengő kilogrammonként átlósúlyban.

Tenyészmarhák és jármosók. Elsőrendű belföldi jármosók (tarka) 0.96—1, elsőrendű belföldi jármosók (fehér) 0.96—1, 1½—2 éves tinók 0.96—1.02, 1½—2 éves úszók 0.94—1, fiatal, friss fejés tehén 1.15—1.25 pengő kilogrammonként átlósúlyban.

Vágómarhavásár. Középmínőségű ökor 72—98, gyöngö 60—70, legjobb minőségű bika 102—106, közepes 82—98, gyöngö 64—80, középmínőségű tehén 62—88, iogé 50—60, növekedésmarha 74—92, ki-szontoznivaló 50—60 fillér kilogrammonként átlósúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 114—117, közepes 117—118, nehéz 118—120 fillér kilogrammonként átlósúlyban.

Gyapju. Gyengébb minőségű fésűs- és szövetgyapju 0.75—1.10, középmínőségű fésűs- és szövetgyapju 0.85—1.20, jóminőségű fésűs- és szövetgyapju 1.25—1.50, báránygyapju minőség és rendement szerint 0.85—1.40 pengő kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr, minden súlyban, magyar 1.05—1.10 marhabőr, tarka 1.15—1.20, borjúbőr (hosszú lábbal) 2—2.10, juh bőr 0.70—0.75 pengő kilogrammonként.

Husvásár. *Marhahús:* Kostélyos, vastag hátszín, felsől, fehér-pesenyé, gömbölyű felsől 220—340, fartő, hátszín 220—320, esontos oldalas, tarja 160—280, szegye 160—200, gulyásnak való 120—220 fillér kilogrammonként. — *Borjúhús:* Felszeletelt comb 360—480, sütnivaló 180—400, pórköltnek való 140—240 fillér kilogrammonként. — *Juh- és bárányhús:* Juhcomb 150—240, gerine, lapocka 100—180, pórköltnek való 80—160 fillér kilogrammonként. — *Sertés-hús:* Friss karaj 220—300, friss comb, tarja, lapocka 140—240, friss oldalas 160—200, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 220—360, vidéki 260—400, olvasztani való szalonna 156—170, sózott kenyérszalonna 182—200, füstölt 190—220, hárj 170—190, zsíros terpertő 200—220, helybeli sertészsír 176—190 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élő állatok a nyílt piacokon:* Tyúk 250—300, csirke 120—300, ruca 250—300, pulyka 300—600 fillér darabonként. — *Leült állatok:* Tyúk 200—240, csirke 250—350, hízott ruca 180—240, sovány 170—180, lud, hízott 200—250, sovány 180—200, so. vány 200—220, ludmáj 400—700, ludzsír és hárj 240—280 fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Friss teatojás 13—14, főzötojás 9—13 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul, bőrben darabonként 250—600, vad-ruca 200, fogoly darabja 100—200 fillér, szarvascomb 340—350, gerine 500—600, lapocka 160—200, többi rész 80—100 fillér kilogrammonként.

Hal. *Élő állatok a nyílt piacokon:* Haresa 400—600, ponty 240—300, kárász 140—160 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 30—36, aludttej 100, joghurt 170, tejszín 260—320, tejföl 150—240, centrifugált teva. j, tömbben 360—400, 10 dkg-os csomagolásban 380—520, főzővaj 300—340, szedett vidéki vaj 300—340, juhsajt 200—280, tehéntúró 80—100, sovány tehéntúró 10—60, jehtúró 200—240, keverttúró 180—200, lipótúró 300—320, hazai ementáli sajt 440—560, hazai trappista 240—340 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 60—80, hántolt borsó, feles 70—100, fehér, aprószemű bab 48—64, nagysemű 64—90, szines 56—66, finom árpakás 80—120, durva 50—80, tojásostarhonya 100—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgrápja zöldjével esomója 3—12, petrezselyem zöldjével esomója 3—14, zeller, újdonság, zöldjével darabja 2—12, kalarábé zöldjével darabja 2—8, őszifajta kalarábé kilogramma 20—24, vöröshagyma zöldjével esomója 2—4, makói vöröshagyma 10, közönséges vöröshagyma 7—10, fokhagyma zöldjével kilo. grammja 60—90, cékla 12—20, hazai fejeskáposzta 6—12, savanyított káposzta 36—40, kelkáposzta 24—50, vöröskáposzta 24—40, karfiol 20—50, tormá 57—100, burgonya 10—14, közönséges 8—10, Ella 10—14, kifli 18—24, csiperkegomba 200—300, chető tinóru gomba

250—300, szekfügomba 260—300, éti vargánya gomba 240—300, száritott gomba 1000—2000, feketeerek kilogrammja 12—20, hónapos-rotek esomója 6—10, savanyítani való uorka 60—100, salátának való 20—50, ecetes uorka 120—140, kovászos 60—80, apró, hgyes zöldpaprika darabja 1—2, tölteni való 1—4, savanyított zöldpaprika kilogrammja 120—140, főzötök 12—18, gyalult 26—30, paradicsom 4—8, zöldbab 40—100, zöld vajab 40—80, hüvelyes zöldborsó 40—70, fejfett 40—200, zöld tengeri csó darabonként 5—10, sóska 16—50, tisztított paraj 20—30, főzött paradicsom literje 50—70 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajlama 40—120, közönséges 20—60, nemes fajták 60—180, birsalma 40—80, közönséges 50—180, befőzönivaló 60—90, szilva 40—100, szilvaiz 140—160, kgyümölcsiz 140—300, som 60—100, őszibarack, magxaváló 50—380, nem magxaváló 60—500, befőzönivaló 50—220, faeper 80—100, görög, dinnye 8—14, közönséges 5—8, sárgadinnye 20—60, cemesegszőlő 45—80, közönséges szőlő 22—40, sárga 130—180, nagy papírhéjú dió 160—200, keményhéjú 70—150, dióból 300—560, héjazott meggyoré 320—460, héjazott mandula 480—640 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 480—520, félédes, gulyás 360—400, rózsapaprika 260—320, erős 160—200, kereskedelmi 120—160, kék mák 90—120, pergetett méz 140—160, házi szinszappan 136—160, közönséges háziszappan 96—120 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak kilogrammonként Szegeden: Édes nemespaprika 2.55—2.70, félédes paprika 1.70—2, rózsapaprika 1.50—1.70, másodrendű paprika 0.70—0.80, harmadrendű paprika 0.40—0.50, fűzérpaprika fűzérként 4.70—6 pengő. — *Kalocsán:* Édes nemespaprika 1.90—2.20, rózsapaprika 1.10—1.25, másodrendű paprika 0.60—0.80, harmadrendű paprika 0.20—0.35, fűzérés csöves paprika 1—1.40 pengő.

A cirokpiaci helyzet. A cirokszakáll vágása befejezést nyert, az utóbbi hetek szép, napos időszaka kedvezett a cirokaratásnak. A kistermelők jórésze már piacra hozták terméskét. Ez az árú, miután még nedves volt és nem volt bálákban, 40—45 pengős áron kelt el. A kiszagdatarmelés a következő hetekben piacra kerül s miután a kereslet elég jó, elhelyezést is talál. Az uradalmak nagyobb mennyiségű bálázott árúért későbbi szállításra 60—70 pengőt kérnek. A Julius-augusztusi szárazság miatt az idei termés 30—50 százalékkal kisebb a múlt événél.

Fapiac. A *Jenyőfapiac* elcsendesedett, a forgalom főleg jobb választékokra szorítkozik. *Keményfában* nagyon gyenge forgalomra van kilátás. *Tüzifában* is pang a kereslet. Senki sem vásárol készletre, mert a nagy szlovenszki verseny hatása alatt olcsóbb árakat várnak. A belföldi száraz bukkhasár á Budapesten 285—295 pengő, importfa 300—310 pengő 10,000 kilogrammonként.

Borpiac. Kistermelőknél borszőlőt szüretelésre kilogrammonként 9—10 fillérről, mustot hektoliter cukorkonként 0.70—1 pengőért, uradalmi szőlőkben mustot cukorkonként 0.80—1.20 pengőig lehet vásárolni. A must-export jórómán teljesen szünetel. Ujborok iránt a külföld részéről is van némi érdeklődés. Az ó-bor-kereslet szünetel. Az árak változatlanul Malligandfokonként és hektoliterenként 2.20—2.60 pengő között váltakoznak.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára október hó 6-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.73 (27.83); dollár 571.50 (573.50); hollandi forint 229.70 (230.70); német márká 135.60 (136.20); svájci frank 110.75 (111.75). *Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:* Csehkorona 16.86 (16.98); szerb dinár 10.03 (10.11); francia frank 22.30 (22.60); lengyel zloty 63.75 (64.15); román oláh leu 3.36 (3.40); olasz lira 29.80 (30.10); osztrák schilling 8.30 (8.70) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 22.9 (23.1); ezüst egykoronás 0.26 (0.28); ezüst rézl forintos 0.71 (0.73); ezüst ötkoronás 1.38 (1.42) pengő darabonként. Szinarany kilogrammja 3700 (3810); szinezüst kilogrammja 69 (71) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDIA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

A Világi 34 éve uraól eredeti angol
The Champion
kerékpárokat havi
16—20 P-s részlete.
Kerékpár-alkat-
részeket nagyban
eredeti Árban
Külső gumi... 5.80
belső... 2.10

LÁNG JAKAB és FIA kerékpárnyakkereskedők
Budapest, VIII. ker., József-körút 41. szám.
Árjegyzék 1000 képpel ingyen. Alapítva 1860

Gyűjtsünk előfizetőket

a

VASÁRNAP számára!

Dr. FÉNYES szakorvos, vér-, bór- és nemi betegneknél rendel egész nap. Budapest, VII., RÁKÓCZI-UT 32. EM. 1. AJTÓ. — Rókus-kórházzal szemben.